

LOPEDRIS

103

març 2026

www.losedris.cat Butlletí trimestral d'informació **VILAPLANA**

DE BAT A BAT AMB LA INCLUSIÓ

Edita: **Lo Pedrís**

Coordinació

Montse Ferré Mestre
Josep M. Garcia Abelló (Pitxi)
Josep Huguet Mendizabal
Hilari Juanpere Aixalà
Jordi Mariné Juanpere
Pep Mestre Anguera
Magda Montlleó Llauredó
Núria Pujals Cabré
Roser Queralts Mestre
Mei Salvat Salvat
Teresa Serra Ferré
Salvador Bota Mestre

Correcció

Antònia Farré Sanfeliu
Carme Maigí Canalda
Francesc Mariné Tost
Jordi Serra Ferré

Portada:

Núria Roig Borràs

www.lopedris.cat

Imprimeix: **INDUGRAF OFFSET SA**

D.L. T-1553-2000

Tirada 500 exemplars / Preu: 4,00 €

Annex amb la revista:

LÀMINA
FOTOTECA
LO PEDRÍS
Núm. 76

Lo Pedrís és una publicació local que pretén dur la informació a tots els vilatans. Lo Pedrís no comparteix, necessàriament, totes les opinions que els col·laboradors manifesten en els seus articles.

LO PEDRÍS

EDITORIAL

La Redacció

Què podem dir del panorama mundial? Aquest 2026, de moment, desolador. Quan t'adones dels interessos que mouen el món, et cau l'ànima als peus. Guerres per tot arreu, destrucció, misèria... I sembla que no hagi de tenir fi.

En l'àmbit més proper, tot i les dificultats que no podem obviar, anem vivint i anem fent, però els Pagesos, els Metges i els Mestres tornen a sortir al carrer, tornen a fer vagues per reivindicar la seva feina.

Els Pagesos, que durant molts anys han treballat la terra, ara demanen poder viure del seu treball. Per què hem de veure com els trossos queden abandonats perquè no surt a compte treballar-los? Tots hem de posar el plat a taula cada dia. Per què no podem tenir una pagesia que pugui vendre els seus productes i es pugui guanyar la vida? Tots els supermercats estan plens de fruites i verdures. Per què no exigim que siguin de proximitat?

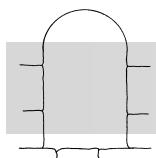
Els Metges, que són els que tenen cura de la nostra salut, ara estan desbordats de feina, amb molts pacients per atendre. Per què no s'amplien les plantilles dels CAPs i dels Hospitals?

Guàrdies de 24 hores? Qui pot tenir capacitat per atendre una urgència si fa 24 hores que no dorm? Els metges denuncien que el sistema sanitari està tensionat i amb condicions que consideren insostenibles. Cal considerar que molts metges marxen fora per poder treballar amb més bones condicions.

Els Mestres, que l'any 1988 van promoure, amb tota la comunitat educativa, el moviment reivindicatiu docent més gran de la història, ara han de tornar a fer reivindicacions per adequar les necessitats del moment actual (més professors, menys alumnes per classe, professorat específic per atendre la diversitat i la inclusió dels alumnes, menys burocràcia i recuperar el poder adquisitiu...).

Els polítics que haurien de tenir cura del país i dels diversos col·lectius, en particular, veuen que en aquests moments, Agricultura, Salut i Educació, omplen els carrers amb mobilitzacions reivindicatives.

Quants dies hauran de sortir al carrer perquè se'ls escoltin?

SUMARI

EDITORIAL / ENTREVISTEM a la Soraya Àvila Juanpere	2 - 6
RUTES PER CAMINAR: Coves del Gatell i dels Vergerars	7
VA DE CINE: Premis de les Acadèmies de Cinema	8 - 9
TALLER DE FOTOGRAFIA: Som Dones de Terra	10 - 11
TRADICIONS: El Rastre / ACTIVITATS: Per Nadal recitem i cantem	12 - 13
PATRIMONI: Elogi del vell dipòsit de l'aigua	14 - 15
HISTÒRIA LOCAL: Els carrers tenen la seva història	16
IGUALTAT: Manifest 8M / A VEURE SI SAPS ON ÉS? / Sis pioneres de la fotografia	17 - 19
AJUNTAMENT: Refugi de la Mussara / LO PEDRÍS PEL MÓN / Coworking	20 - 22
LITERATURA: Anecdolari 2.0 – Pep / A la Memòria de la Núria Ferré Bidó	23
LLENGUA: La mort secreta de les paraules	24
MUSSAGATS: Els gats es reconeixen pel nom?	25
GENT GRAN: Sortida Cultural: La Caragolada	26 - 27
AJUNTAMENT-GENT GRAN: Curs + Digitals / Tallers l'Onada / PULSÒMETRE	28 - 29
LA FRESCA: La Primavera / CURIOSITATS / MÚSICA: El Hombre de Pekín	30 - 33
LA CUINA DE CASA: En època de calçots...	34
PASSATEMPS: Més paraules noves	35

VILAPLANA

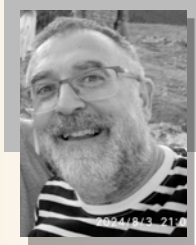
Entrevistem a **Soraya Ávila Juanpere**

(33 anys)

Docent, Actriu i Filòloga

■ *Alba
Closa*

■ *Pep
Mestre*

Soraya Ávila Juanpere

Em segueixo sorprenent quan descobrim caires desconeguts, no pas amagats, a cada nou personatge que es presta a ser entrevistat. Les converses flueixen, creixen i floreixen. I aprenem molt d'ells i amb ells! Això és potser el que més valoro d'aquesta confiança que ens dona Lo Pedrís. Aquesta vegada, amb l'ajut de l'Alba, crec que hem acabat aconseguint transformar l'increïble i gairebé infinit flux d'energia que brolla de la conversa amb la Soraya. Ella diu que ha tingut molta sort, però sabem que la sort s'ha de provocar, ja sigui amb dedicació, estudi, esforç o presència. Cal temptar-la, però també és necessari tenir talent. Ens ha admès que és una apassionada de les arts escèniques i de l'ensenyança. I sí: L'encaix és possible!

Quins records en tens dels teus començaments amb el teatre?

Quan érem petites, l'Alba i jo, dutxades i sopades, baixàvem a casa dels avis i els hi fèiem un show, amb playback i balls i recordo que la mare ens revisava la roba que ens posàvem per si podia molestar al tiet Joan. Calia passar la censura!

MARÇ 2026

O a la farmàcia dels avis de Reus, fèiem karaokes a la rebotiga i els hi exigíem que deixessin de vendre perquè havien de venir a veure'ns.

També recordo haver fet coses a Vilaplana, de petiteta, però no sé molt bé què..., són records borrosos. Però sí que recordo bé fer els Pastorets. Feia de pastora, de marededéu o d'àngel... I ho recordo molt bé perquè sempre havia volgut fer de dolenta, de Satanàs, i mai m'ho van oferir. També recordo que fèiem passe de models a la Riba (la Mercè de cal Carxot tenia un munt de vestits que no sé d'on els devia treure, però eren molt xulos i brillants) i els quatre iaies que seien a la barana estaven ben distrets!

I després ja van venir els Festivals d'estiu?

Els festivals d'estiu són un altre apartat! Tot va començar fent d'animadores de l'equip de futbol del meu pare.

Quedàvem a casa de la Gina (tenia 8 anys) per assajar els balls de la Chenoa i després els ballàvem (amb pompons!) a les mitges parts dels partits. I això va derivar que a l'estiu ens ajuntéssim set ballarines (ens vam posar el nom de *Seven girls*) per ballar. Ballàvem per encàrrec a les festes d'aniversari... que eren les nostres pròpies!

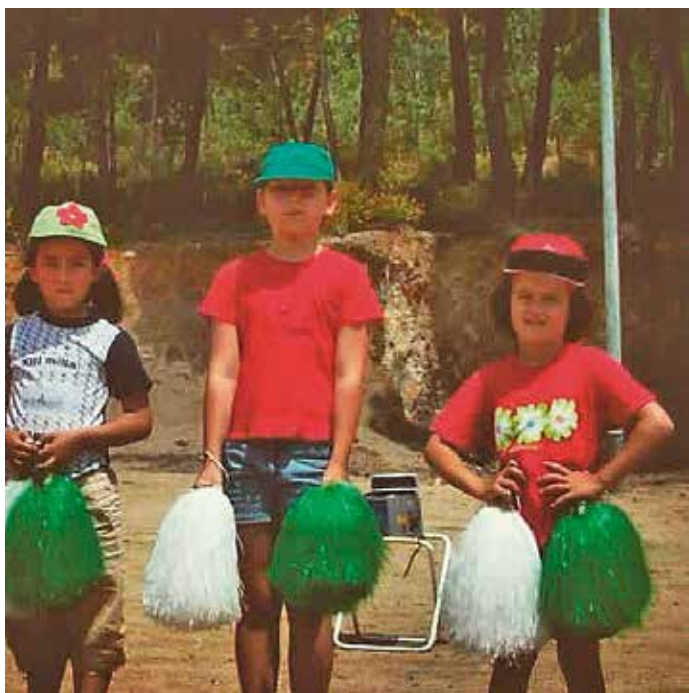
I tot va acabar participant, primer, en el festival d'estiu i després dirigint-lo nosaltres. Després, als festivals, a vegades les petites es queixaven que naltros, les grans, ens quedàvem els millors balls (per a elles érem les "mandones").

Més endavant vam preparar *High School Musical*, fent segon d'ESO! Va ser molt xulo!

També vam fer *Mamma Mia*, que era una revisió del festival d'estiu en què la Tat, el Jordi i la Ceci ens van dirigir, en lloc de les típiques actuacions de festival. Penseu que ens van fer un càsting i tot! Per a veure quina de nosaltres feia de protagonista amb gent molt *random* fent de jurat... Aleshores jo ja feia segon de BAT.

Els textos s'assemblen a les olles, l'avi Jaume havia fet molt de teatre, t'hauria agradat fer-ne amb ell?

Jo crec que tot i que tinc molt bon record de l'Avi Jaume, i me l'estimava moltíssim... potser en el teatre no ens haguéssim entès de cap manera! Tothom me'n parla de com treballava a l'escenari... I a mi, que m'agrada tenir-ho tot controlat, no suportava la gent que no es prepara el paper o que el gag còmic que ha d'arribar fins a un punt, l'allarga fins on/quant li sembla bé. L'avi feia el que volia i feia anar malament als altres i em sembla que amb mi no hauria anat bé...

Fent d'animadores.

Amb ta germana Alba heu fet coses juntes, però curiosament..., no ha continuat el mateix camí que tu...

Jo sempre dic que l'Alba té un problema: Que tot se li dona bé! Jo provava bàsquet: no guanyava cap partit! A ella, en canvi, la triaven per anar a la selecció de Tarragona! L'Alba és bona en tot! I ella no n'ha fet més de teatre, però va protagonitzar uns pastorets mentre jo feia de secundària. I sempre ha ballat bé, ho fa tot bé! I no és que no porti a la sang el cuquet del teatre..., sinó que ha tirat més per la branca científica!

I les primeres inquietuds d'estudiar arts escèniques, com van sortir?

De petita sempre deia que volia ser farmacèutica i, si pogués, cantant! Però Mamma Mia em va agradar tant que vaig acabar parlant amb la Mercè (Mariné) i el Francesc (Garrido) i tot i que ja havia triat que faria Filologia Catalana, em van dir que provés d'anar a Barcelona, ni que fos 2 o 3 dies a la setmana, per provar a veure què... Vaig començar l'r de carrera a Tarragona als matins, i els dimarts i dijous agafava el tren per anar a Barcelona a la tarda. Feia tres hores de classe al Col·legi del Teatre i tornava.

Allí vaig conèixer gent que deien en veu alta: "Jo vull ser

actor!" I això va ser com un *shock* per a mi, perquè jo no sabia que això es podia estudiar! I que hi havia gent que s'ho prenia seriosament i que només feien això. Després vaig fer el canvi d'expedient cap a Barcelona i feia la formació de teatre als matins i a la tarda la carrera.

I com van anar aquests inicis al Col·legi del teatre?

Era un pla d'estudis propi. De fet, va ser el primer que vaig veure, i em va agradar tant que m'hi vaig quedar! Encara que en realitat no m'ha servit gens per a les oposicions cap dels tres anys de formació actoral que hi vaig fer... (veu, dicció, alguna art marcial per al treball de cos i alguna assignatura teòrica, tot i que no fèiem cant).

Devia ser difícil de compaginar..., d'on en tens millors records?

Recordo un professor hongarès que ens feia una assignatura que es deia "Energia i creativitat" que sempre em deia "Soraya: no se puede cabalgar con un trasero en dos caballos" quan em veia marxar esperitada cap a la Universitat.

Del meu pas per la universitat jo sempre dic que no tinc amics de la carrera, no anava a les festes ni vaig anar d'Erasmus; els meus amics són del teatre.

I tard o d'hora havies de prendre una decisió!

És cert que en aquell moment m'enlluernava una mica més tot el món teatral i a la *Uni* em sentia una mica rara, tot i que m'agradava molt, eh?

Però he de dir que, encara que sembli una contradicció, tinc la feina que tinc justament perquè no em vaig decidir! Si jo només hagués estudiat filologia, ara no estaria fent teatre i si només hagués tingut els estudis de teatre, no hauria pogut entrar a Ensenyament...

I tinc la feina de la meua vida: El Batxillerat Escènic. Per això, de vegades no triar també pot ser la solució. I soc feliç on soc ara! Inclús, ara que no faig cap hora de Català, ho trobo a faltar una mica... I ja porto nou cursos a Ensenyament!

I com va anar això?

Jo he tingut molta sort! L'últim any d'estudiar a Barcelona, ja havia acabat teatre i vaig decidir treure'm el màster de professorat (CAP) com a Pla B, perquè pensava que com a actriu potser m'acabaria morint de gana... "Així podré anar fent càstings", pensava. I la veritat va ser que el màster em va encantar! Em va semblar molt més interessant que l'Ausiàs March de la Carrera! Les pràctiques també en van agradar molt i vaig començar a veure que el món de l'ensenyament no està format per professors amargats com m'havia imagi-

EXCAVACIONS I TRANSPORTS
MIRALLES
SALVADÓ - MARINÉ, S.L.
Horts d'en Serra
Partida la Boella, Polígon 6, n.130
Tels. 977 816 489 - 665 562 648
43365 - **ALFORJA**
mirallesalforja@salvadamarine.com

Col Còbit
CASA RURAL - VILAPLANA
Carrer Major, 30 - Tel. 693 058 936
info@calcobit.com - www.calcobit.com

SUBMINISTRAMENT DE PAPELERIA
MATERIAL D'OFICINA E INFORMÀTICA

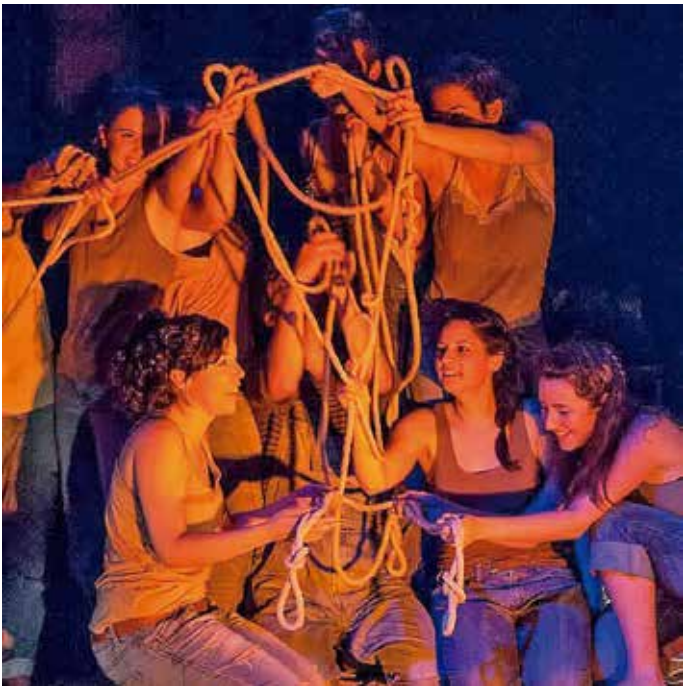
C/ Cornudella del Montsant, 39
Pol. I. Agro Reus 43206 REUS
Telèfon 902 023 390 - 977 327 350 Fax 977 124 014
comandes@cr4.cat - www.cr4.cat

Déu n'hi do! Però, casualitat o causalitat, és clar que també has hagut de picat pedra!

Tot plegat és ben curiós, tot depèn que el centre on tens plaça et doni la confiança per fer aquesta feina. Sempre he dit que he tingut molta sort! Perquè no existeix una plaça específica en arts escèniques i podia haver tingut plaça a qualsevol altre lloc de filòloga i no estaria fent el que més m'agrada!

Crítica realista al sistema! Però t'ha anat bé!

Sí, ara puc dir que gaudeixo més ensenyant a aquests alumnes que no pas a dalt de l'escenari. Hi ha moments que penso: Què estic fent a dalt de l'escenari? Tot plegat és exposar-se i a vegades no estàs del tot convençuda... I, a més, pots crear una opinió del que estàs fent... I això cansa. En canvi, a educació això no passa! Els protagonistes són els alumnes! A més, es treballa la creativitat a classe i els alumnes estan molt motivats i molt sovint t'ho tornen! Encara que no t'ho diguin, ho veus, ho notes! I en alguns casos, he tingut alumnes que els ajuda a relacionar-se, més enllà de si actuen bé o no. Altres

Etapa al Col·legi de Teatre de Barcelona.

nat! Mentrestant em vaig apuntar a llistes, mentre seguia amb una companyia de teatre. Aleshores va ser quan vaig descobrir un postgrau d'arts escèniques i interpretació a la seu que té l'Institut del Teatre a Vic; que juntava educació i teatre i que, casualment, també hi participava l'Antònia Farré (que fins aleshores només era la mare d'una amiga de la meua germana). Allí vam fer una bona amistat.

Doncs ja comencem a entendre allò de la sort que dius que has tingut...

Jo estava una mica desenganyada del teatre... La bombolla de les il·lusions inicials ja s'havia anat desfent: t'adones que el món del teatre és molt difícil, tot plegat. També has de fer d'empresària i estava cansada de jutjar-me. Aleshores el postgrau m'oferia una mirada molt oberta que em va fer veure que el teatre pot servir a l'educació, sent una eina superpotent. Va ser com una reconciliació veure el teatre des d'aquesta nova perspectiva. I a l'any següent... em toca plaça a Salou, amb l'Antònia! Un altre cop de sort! I sí que és veritat que als anteriors instituts que havia estat es feien musicals, però com que ningú no em coneixia, no m'oferien res... I a Salou, l'Antònia que sabia que li quedaven quatre anys per jubilar-se, va anar organitzant el seu relleu, a poc a poc, pensant en mi!

GIRA Call me Orlando.

CARBURANTS VILAPLANA

DISTRIBUCIÓ A DOMICILI DE GASOIL Comandes

TOT TIPUS D'ARTICLES PEL SEU VEHICLE

ENTREAUTO BENZINERA - AUTORENTAT

977 328 417

**24 hores
OBERT**

IVECO

Crt. Alcolea del Pinar

FIAT

N420a

C/ Joan Fuster

ENTREAUTO

C/ Apel·les Mestres

C/ Apel·les Mestres

Monòleg al Fortuny el passat novembre

em comenten que han descobert un món nou en el teatre i que acaben anant-hi tant com poden.

És que el teatre engança!

Doncs sí! Estic disfrutant molt, moltíssim!! I cada vegada tenim més alumnes que hi van, després d'haver sembrat aquesta llavor a classe... més enllà de si segueixen aquest camí, com a mínim ja els has encès l'esperit crític.

I creus que al teu entorn es viu el teatre d'aquella manera idíl·lica que imaginaves en els teus començaments?

Amb els amics en parlem... i Reus és molt especial, tinc la sensació que sempre són (som) els mateixos... sempre veiem les mateixes cares. Tant a dalt de l'escenari, com entre les butaques.

Però la família i les amistats segur que t'han fet el contrapès... Quina influència hi han tingut en tot plegat?

La família és el crític més implacable, tot i no tenir, potser, la formació teatral que tenim els que ho hem estudiat i treballat, sovint és en qui més confies i n'esperes el seu suport, opinió i companyia.

He d'agrair-li a la meva família que sempre em venen a veure. També als coneguts i amics. Per mi és molt important que els meus amics vinguin a veure una cosa que fa mesos que assaïjo... i als que venen, els ho agraeixo de tot cor. Però és que, a més de mi, hi ha altres coses precioses que hem vist en escenaris (no tan llunyans)! I, al final, sento que hi ha dies

en què el món se separa entre els que hem presenciat aquell espectacle i els que no..., i això em sap greu. Vilaplana té una oferta cultural molt gran... però he anat a petar a una colla amb interessos molt diferents, tot i l'apreci que ens tenim.

Mirem d'anar acabant: Tens algun projecte al ca-laix, esperant?

Doncs, he gaudit molt dels projectes que m'han sorgit aquests últims dos anys (la creació de l'obra *Nomami*, la gira de *Call me Orlando* pels Caixafòrums, el repte d'interpretar tot un monòleg al Fortuny sola per primer cop...), però han estat tant bonics com intensos. Ara mateix no tinc cap projecte i, a més, tinc ganes de descansar d'actuar durant un temps! No és avorriment..., potser estic una mica atabalada, potser estic essent monotemàtica amb mi mateixa!

O potser penses en la direcció i o la creació?

Sí que és cert que als alumnes els intentem inculcar que hi ha més coses que actuar: tenim la producció, l'escenografia..., hi ha moltíssims oficis relacionats o que pegen de les arts escèniques! I la direcció... no ho sé, m'ho qüestiono molt i no m'hi veig. He trobat la feina de la meua vida: La meua professió és ser docent! I seguir formant-me i aprenent. Crec que és interessant seguir fent feinetes professionals, perquè jo estic ensenyant teatre i he de saber de què parlo, però penso més en què puc fer pels meus alumnes que no pas en què puc fer per vendre'm o continuar la meua carrera professional com a actriu. Estic molt en pau de no dedicar-me al cent per cent al teatre, i és molt *guai* poder arribar fins aquí!

Ei! I després, tornem-hi!

■ ■ ■

**ASSOCIACIÓ
DE JUBILATS I
PENSIONISTES
DE VILAPLANA**
C. del Casal, 3

Pg La Mussara, 1
VILAPLANA

**PINTURA
DECORATIVA**
Josep M. Garcia

619 233 190
977 815 078
pitxi@lopedris.cat

Coves del Gatell i dels Vergerars

■ *Ester Borràs Giol*

Aquest cop cal anar fins a Vilabella, a la comarca de l'Alt Camp. Per escurçar un tros l'excursió es pot fer una aproximació fins al lloc d'inici de l'itinerari amb el cotxe: cal travessar el poble pel carrer del Roser, carrer del Molí del Mig i anar per la pista que segueix l'antiga carrerada de Valls al Vendrell i que porta fins vora el riu Gaià. El camí està en bon estat, encimentat gairebé tota l'estona.

L'excursió no és gaire llarga (uns 13 km) i té un desnivell força moderat (uns 350 m). Cal dir que, com que s'ha de travessar el riu diverses vegades sense gual, no és factible després de pluges intenses.

Aparquem el cotxe al costat d'un pou d'aigua potable del terme de Vilabella, a tocar del riu Gaià.

Comencem agafant la pista que porta a Salomó, però la deixem al cap de poca estona. Entrem a la zona dels Vergerars i ens enfilem a la plana de les Solanes, una mena de península que queda al mig dels meandres que fa el riu. Aquí ja veiem les primeres construccions de pedra seca, una barraca molt gran i ben conservada que contrasta amb les restes del Corral de les Solanes, del qual només queda la paret exterior, força alta.

Baixem cap al riu i visitem les restes del Molí del Mig (o el Molinet), on es pot veure l'arc de pedra de l'entrada, algunes parets i el lloc on l'aigua movia la turbina del molí.

Travessem el Gaià i anem fins a les coves del Gatell, un dels llocs curiosos d'aquesta excursió. Són unes balmes llargues i poc fondes sota el cingle de les Roques Planes del Gatell on bona part del sostre està format per petxines que semblen fòssils a mig formar.

Tornem a travessar el riu i continuem per un camí que el va resseguint pel seu marge esquerre. Al cap d'una estona arribem vora l'estació d'aforament de Vilabella.

Travessem el riu altre cop per l'únic lloc on el camí travessa el canyar i anem a buscar la pista que baixa a l'estació d'aforament. La seguim de pujada fins que trobem una altra pista, la qual seguirem cap a l'esquerra.

Al cap d'una estona, i seguint alguns cartells indicadors, arribem al Mas de la Cua, un edifici molt gran, mig enrunat, envoltat d'una tanca i un magnífic porxo d'entrada, que encara fa presència. Val la pena entretenir-s'hi una estona.

Seguim fins el Mas de Ramonet, molt a prop. Des d'aquí baixem cap al riu i ens enfilem pel camí dels Vergerars, on caldrà repetir un tram que ja haurem fet al començament.

Abans d'acabar, anem a la Cova Fonda de Salomó o Cova dels Vergerars, cavitat d'uns 280 metres de llargada on s'han trobat importants restes arqueològiques i paleontològiques. És una cova de fàcil accés que es pot recórrer en gran part sense dificultats.

Si us agraden les infraestructures més modernes, també es pot anar fins als Set Ponts, un interessant viaducte de la línia de tren entre Picamoixons i Sant Vicenç de Calders que permet salvar el riu Gaià.

■ ■ ■

LET'S GO

BAR CASAL

Esmorzars
Dinars
Sopars

877 266 691 607 938 797

lets_go_vilaplana_

Carrer del Casal, 3 43380 VILAPLANA (Baix Camp)

■ *Montse Argerich*

L'estrella de la nit dels Gaudí va ser **Sirat**, d'Oliver Laxe. No ens hi entretindrem perquè ja en vam parlar a l'anterior número de la revista. Només dir, i celebrar, que va recollir vuit guardons, inclòs el de Millor pel·lícula en llengua no catalana. Als Goya va rebre sis premis, tots ells en categories tècniques.

El premi a Millor pel·lícula dels Gaudí, tant del jurat com del públic, se'l va endur **Frontera**, de Judith Colell, un exercici de memòria històrica, de l'estil de *Pa negre* o *Incerta glòria*. Inspirada en els passadors furtius que, durant el franquisme, van salvar prop de cent mil jueus ajudant-los a travessar els Pirineus. Som al 1943, a la duana d'un poblet fronterer del Pallars, un funcionari decideix contravenir les ordres de Franco d'impedir el pas dels jueus que fugien de la persecució nazi. Ell, una veïna del poble i un passador francès són els protagonistes de la història. No sé si és la millor producció catalana de l'any, però es deixa veure bé i cal enaltir el gust en el rodatge dels escenaris pirinencs. Els boscos, les muntanyes, els camins de pedra, són una figura més de la crònica.

Una altra obra força premiada ha estat **Sorda**, d'Eva Libertad, que per sorpresa, fins i tot de la mateixa directora, va rebre el premi a la Millor direcció als Gaudí, i després, Millor direcció novella als Goya. La idea de la *pel·lícula* i sorda a la vida real, que, embarassada, ens planteja les pors imaginables de la maternitat i sobretot el pànic per la comunicació amb la seva filla.

L'arribada de la criatura genera una crisi de parella. La interpretació del pare, oient, per part d'Álvaro Cervantes, Millor actor secundari en els dos

Premis de les Acadèmies del Cinema

certàmens, és el que més m'agrada de la pel·lícula. La resta no m'enganxa gaire, potser és perquè el menyspreu vital de la protagonista em fan sentir malament i sobretot culpable. No està gaire bé dir-ho, però així és com m'arriba.

El premi a Millor direcció novella el va rebre Gemma Blasco, per **La Fúria**, on s'explica la història d'una jove actriu que és violada en una festa, la nit de Cap d'Any. Ángela Cervantes va guanyar el premi a Millor Actriu. Està esplèndida, en un personatge ferit, rabiós, perdut, i ben perfilat (és obvi que la directora sap

del que parla). La pel·lícula té moments incòmodes, molt ben resolts, i tal com em va dir una bona amiga: "Només pels segons en què fa el càsting per Medea valdria la pena veure-la". I té raó.

Als Goya, **Los Domingos**, de Alauda Ruiz de Azúa, de la que també en vam parlar al número anterior, va complir tots els pronòstics. S'endugué els guardons importants, per mi especialment encertats, el de Millor actriu protagonista a Patricia López, la tieta, i Millor actriu de repartiment a Nagore Aranburu, la monja maligna.

Una de les peces més elogiades de l'any, Millor pel·lícula europea als Goya i Millor pel·lícula internacional als Oscar, ha estat **Valor sentimental**, de Joaquim Trier. Dues germanes distanciades, una actriu de teatre i una terapeuta, es retroben amb el seu pare després del suïcidi de la mare. Ell, un reconegut director de cinema en el passat, que les va abandonar de petites, torna per oferir a la filla gran el paper principal de la seva pròxima pel·lícula, una tragèdia familiar, que pretén rodar a la casa parental, bagul de ferides.

He de dir que sempre m'han agradat les *pel·lis*, i també els llibres, que atorguen naturalesa gairebé humana a les cases o als espais, en el sentit que insinuen les vivències de totes les generacions que hi han viscut. En el record de la família, dir *la casa* és dir passat. Aquí el que veiem no és una història, sinó l'exercici que la memòria posa en marxa: les relacions paternofiliales, els vincles trencats, la dificultat d'expressar els afectes i també de reconciliar-se. Molt i molt recomanable.

I si anem ja plenament als Oscars, voldria començar amb una pel·lícula per la qual no tenia massa interès: **Hamnet**, de Chloé Zhao. Vaig veure un vídeo que corria per les xarxes de la celebració de l'equip el darrer dia de rodatge, on tots ballen al so de *We Found Love* de Rihanna al teatre que és escenari de la

representació de Hamlet. I això em va engrescar!!

Havia vist en algun lloc que era una bona pel·lícula si no haves llegit el llibre de Maggie O'Farrell. Jo el vaig deixar a mitges, però en canvi, aquesta adaptació al cinema m'ha entrat bé. El relat és doble, per uns és el com i el perquè William Shakespeare va escriure Hamlet, i per altres, és la lluita d'Agnes, la seva dona, per superar la mort del fill. Sigui com sigui, no hi podem pretendre rigor històric, se sap poc de Shakespeare i encara menys d'ella. Fins i tot és agosarat deixar entreveure l'origen del misteri que inspirà aquesta gran obra.

La pel·lícula és una elegia pel fill absent, però sobretot, la pel·lícula és Jessie Buckley, l'actriu irlandesa que n'és la protagonista absoluta, i que fa una interpretació magnífica de tots els episodis pels que passa el personatge.

El final dona sentit a tota la història. És el millor, potser costa una mica arribar-hi, però així i tot, val la pena deixar-se imbuir per la transcendència d'assistir a la representació de Hamlet, l'obra que permet al pare sobreviure al dol, convertint la tragèdia en un record perdurable. Agnes hi és present, "veu" al seu fill a l'escenari i somriu per primera vegada des de la mort. L'expressió, catàrtica i poètica, val l'Oscar a Millor actriu protagonista que va rebre, i més.

Una de les peces que arribava amb més guardons en altres certàmens, però ha passat sense pena ni glòria, ha estat **El agente secreto**, de Kleber Mendonça, un thriller polític d'espies que ens trasllada al Brasil, 1977, en plena dictadura militar. Un expert en tecnologia, funcionari de l'Estat, fuig d'un passat tèrbol i torna a la ciutat de Recife per començar una nova vida i retrobar-se amb el seu fill.

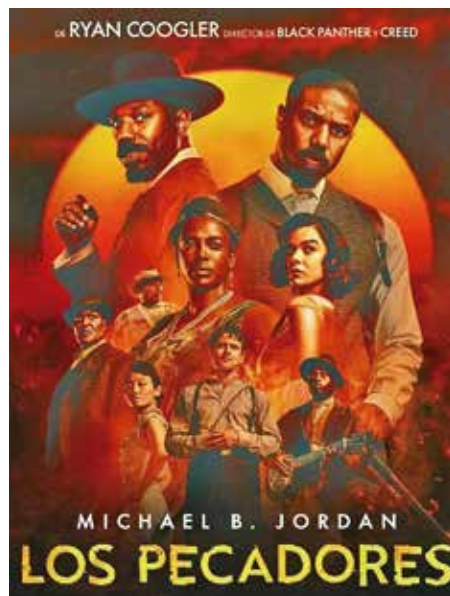
El títol evoca les pel·lis d'espionatge dels anys 70, però no sabem si el protagonista, Armando o Marcelo, és agent d'algun bàndol, ni tan sols si és secret, potser només és algú que sap massa. En tot cas, és un antiheroi, un home al qui li han pres la pàtria, la dona i el nom.

A mesura que avança el relat ens aboca una multitud de personatges, sense presentació ni definició, no cal. Sicaris, militants anarcocomunistes, policia i militars corruptes, refugiats polítics, que van dibuixant una societat infecta. A poc a poc descobreixes que la història d'uns quants mostra la Història d'un país sencer. Per mi, una gran pel·lícula.

Molta expectació amb **Una batalla tras otra**, un thriller de Paul Thomas Anderson, que finalment va ser la triomfadora dels Oscar, Millor pel·lícula, Millor director i uns quants premis més. Ens situem prop de la frontera entre els Estats Units i Mèxic, en dos moments temporals: setze anys enrere, quan una parella forma part d'un grup terrorista d'extrema esquerra, els *French 75*, i en el present, quan un militar que els va perseguir llavors i va tenir una relació amb la líder revolucionària, intenta trobar-los sospitant que la filla de la parella podria ser d'ell.

Sovint ens porta al cap les imatges pertorbadores del tracte que reben els migrants per part del Servei d'Immigració i Control de Duanes dels Estats Units o el poder i la influència que obtenen i mantenen els racistes i feixistes, si-

VA DE CINE

gui dins com fora del govern. Tot bastant podrit, real, per molts una vida encadenada de batalles, algunes, com aquesta, molt ben cinematografiades.

Es mou entre l'absurdat i la coherència, a tenir-ho en compte, però això no ha de tirar enrere. És un divertiment, per gaudir de la interpretació de Sean Penn, histriònic en estat de psicopatia pura, Òscar al Millor actor de repartiment, de la banda sonora de Jonny Greenwood (de Radiohead) i, sobretot, d'una seqüència d'acció: la persecució en una pista ondulant enmig del desert, que és un plaer.

I per acabar, l'altra pel·lícula del duel, **Los pecadores**, de Ryan Coogler. Una peça atrevida on dos gàngsters, germans bessons, tornen a la ciutat d'origen, Clarksdale, al delta del Mississipi, després d'haver generat una petita fortuna, amb la intenció d'obrir un local dedicat al blues.

En realitat, veurem dues pel·lícules, una darrere l'altra. La primera part es mou durant la jornada prèvia a la inauguració del local, la segona, s'endinsa en una orgia de música, sang i acció, que recorda molt a *Abierto hasta el Amanecer* de Robert Rodríguez (1996). Una de gàngsters i una de vampirs i música. Potser la mescla no ompli als fanàtics del terror, a qui busqui un musical o als interessats en el cinema de l'hampa, però a mi m'ha semblat una gran experiència audiovisual, on gàngsters i música guanyen a vampirs.

Important saber que, tot i no ser explícit a la pel·lícula, pren la llegenda del músic Robert Johnson, qui suposadament havia venut la seva ànima al diable a canvi d'una habilitat inigualable pel blues. Aquest mite inspira un dels personatges, un xicot obsessionat en la guitarra, en poder marxar de la misèrrima ciutat i dedicar-se al blues, la música del diable. Cert és que la història de la pel·lícula transcorre en els mateixos escenaris i època, anys 30, en què el músic aconseguí l'èxit, tot i que breu (és el primer del *Club dels 27*, músics que van morir a aquesta edat). Sabent això, no us perdeu les dues escenes després dels crèdits finals, si us plau!

■ ■ ■

“Som dones de terra”

Una exposició que dona veu a les dones rurals del Baix Camp a través de la fotografia.

Inés Hernández López

Gestora i comissària

L'Associació Cultural Contrapunto Social presenta el projecte *Dona i territori: la ruralitat a través de la fotografia*, una iniciativa de l'associació cultural Contrapunto Social que treballa amb la metodologia de la fotografia participativa que posa el focus en les experiències, els sabers i els vincles de les dones en l'àmbit rural del Baix Camp. El projecte neix amb la voluntat de donar veu i visi-

Cartell Exposició Vilaplana.

bilitat a relats sovint absents dels discursos culturals predominants, utilitzant la imatge com a eina d'expressió, memòria i construcció col·lectiva.

El procés de treball ha culminat amb l'exposició col·lectiva “**Som dones de terra**”, que reuneix les fotografies realitzades per una vintena de dones de cinc municipis del Baix Camp: Maspujols, l'Aleixar, Vilaplana, l'Albiol i la Febró. La mostra s'inaugura a la sala d'exposicions de l'Ajuntament de Maspujols i, a partir del 20 de gener, es podrà visitar a l'entrada de l'Ajuntament de Vilaplana, en el marc de la Festa Major del municipi.

“*Som dones de terra*” proposa un relat visual construït a partir de tres eixos principals —dona, natura i patri-

Cartell Exposició Maspujols.

Concert del dia de la inauguració a càrrec de Lúdia Papió.

El teu futur Mercedes t'està esperant.

Mercedes-Benz

QUADIS Autolica

Concessionari Mercedes-Benz

Nacional 340, km 248. TARRAGONA. Pol. Ind. Estació de Mercaderies, Parcela 1. L'ALDEA, Recasens i Mercadé 13, Pol. Ind. Agro-Reus. REUS
info@autolicatarragona.es www.mercedes-benz-quadisautolica.es

moni— que s'entrellacen de manera orgànica. Les imatges no representen la terra com un paisatge distant o idealitzat, sinó com un espai viscut, treballat i transmès de generació en generació. La terra apareix com a cos viu, com a matèria que sosté i transforma, i també com a arxiu de memòries, oficis i gestos quotidians.

Els cossos de les dones dialoguen amb aquest territori no des de la contemplació, sinó des de la pertinença, la cura i la resistència, construint una narrativa que reivindica el saber situat i l'experiència quotidiana. Lluny d'oferir una lectura única, l'exposició obre espais d'interpretació on el personal esdevé col·lectiu i cada fotografia contribueix a un relat compartit.

TALLER DE FOTOGRAFIA

Les fotografies fetes a Vilaplana mostren l'estima per espais del poble (els rentadors, la piscina, casetes de tros) i la valoració del treball de les dones grans.

El projecte ha comptat amb el suport de la Generalitat de Catalunya i la col·laboració de La Dàlia, l'Ajuntament de Maspujols, l'Ajuntament de Vilaplana, l'Ajuntament de l'Albiol, l'Ajuntament de l'Aleixar i l'Ajuntament de la Febró. Ha estat creat i comissariat per Inés Hernández López, que ha acompanyat el procés de creació des d'una mirada feminista, comunitària i arrelada al territori.

Som dones de terra es presenta, així, com una afirmació identitària i política que reconeix les dones com a agents actives del territori, portadores de memòria i protagonistes de narratives que connecten passat, present i futur. Una invitació a mirar la terra no només com allò que ens envolta, sinó com allò que som.

instal art

Disseny, fabricació i muntatge de rètols.
Impressió digital,
vinils per a **vehicles,**
envans, mampares i mobles d'oficina

☎ 977 76 62 89 / 619 22 66 20

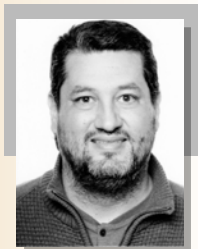
📍 Pol. Ind. La Drecera C/ de l'Energia, 3
La Selva del Camp, 43470

✉ Instalart.laselva@gmail.com

🌐 www.instalart.es

📱 @instalart.laselva

Que ens sentin els Reis! Un recorregut per les expressions més sorolloses de la festa de Reis

Àlvar Fortuny Miró

Regidor de Cultura

El passat 20 de desembre vam inaugurar l'exposició *Que ens sentin els Reis!*, una iniciativa impulsada per l'Ajuntament de Vilaplana que convida a re-interpretar la tradició dels rastres des d'una mirada etnogràfica.

La mostra explora algunes de les formes més sorolloses de celebrar l'arribada dels Reis d'Orient en el marc de les festes d'hivern, i neix d'una recerca iniciada el 2024 que va permetre establir una xarxa de col·laboració entre vuit poblacions que mantenim encara vives pràctiques festives similars.

Els orígens d'aquestes expressions es poden situar en rituals ancestrals en què la llum, el foc o el soroll actuaven com a senyals simbòlics per atreure els màgics personatges. En alguns indrets s'encenien torxes o fogueres en punts elevats; en d'altres, s'organitzaven processons. Però és possiblement el soroll el que s'erigeix com la forma més directa i universal: ja sigui cridant, cantant, fent sonar campanes, matraques o esquelles, o bé transformant objectes quotidians en instruments improvisats. En aquest context, el llenguatge sonor compartit esdevé una manera eficaç de cridar l'atenció i construir comunitat.

L'exposició documenta i posa en valor aquestes pràctiques, situant-les en un context més ampli i mostrant com, arreu del món, el soroll té un paper central en les festes d'hivern: ja sigui per atraure la bona sort, allunyar els mals esperits o despertar la natura.

Exposició
del 2 al 12 de febrer de 2026

Que ens
sentin els
Reis!

Dilluns 9 de febrer, a les 7 de la tarda
Xerrada d'Àlvar Fortuny i Salvador Palomar
sobre costums infantils de Reis
i altres festes del cicle hivernal

CARRUTXA
Tr. C/Nou de St Josep, 10, baixos. REUS

A Escandinàvia, per exemple, els infants fan sonar esquelles o bastons per guiar figures festives com el Julenisse, mentre que als Alps són habituals les desfilades amb esquelles, xiulets o fuets. A la península, aquestes manifestacions també tenen una llarga tradició, vinculada tant al cicle nadalenc com a altres moments festius d'hivern, com Sant Antoni o el Carnaval.

El recorregut de l'exposició s'endinsa de manera específica en una selecció de costums que encara avui es mantenen actives en diferents municipis del nostre territori: l'esquellada de la Poble de Lillet, els esquellots d'Ullastrell, els rastres de Vilaplana, les petrolieres de

Tivenys i d'Alcàntera de Xúquer, els calderons de la Freixneda o el pandero de Ròtova.

Malgrat la diversitat de noms i formes, totes aquestes tradicions comparteixen trets comuns, com el seu propòsit, el protagonisme dels infants, el caràcter comunitari, la celebració

la vigília de Reis i el paper clau de les entitats locals en la seva continuïtat. Al mateix temps, però, cada municipi aporta elements propis que enriqueixen el conjunt: els objectes que s'utilitzen i la manera de fer-los sonar, la presència de músics, el cant de nadeses o l'organització d'activitats prèvies per reforçar el seu caràcter participatiu i comunitari. Aquesta diversitat evidencia com una mateixa arrel cultural pot adoptar formes singulars segons el seu context.

La mostra, concebuda com a itinerant, està formada per deu plafons expositius amb textos i fotografies, així com diferents fragments de vídeo que permeten al visitant endinsar-se en els diferents costums locals. El projecte ha comptat amb la implicació dels ajuntaments participants, l'assessorament de l'etnògraf Salvador Palomar i la revisió lingüística de Dolors Joanpere.

Que ens sentin els Reis! pretén, doncs, fer valer la força de les petites tradicions que, any rere any, omplen els carrers de soroll per reivindicar-se col·lectivament i celebrar la innocència. Perquè, quan els infants es fan sentir, no només criden els Reis: reactiven una memòria compartida i ens recorden qui som i d'on venim.

Per Nadal, recitem i cantem

Pep Mestre

Com ja és habitual, abans de la Missa del Gall, a la plaça de la Vila, vam fer l'acte: Per Nadal recitem i cantem.

Enguany, vam llegir fragments de l'oratori "El Pessebre", amb poemes de Joan Alavedra i música de Pau Casals.

Joan Alavedra, l'any 1944, va entregar a Pau Casals el text de "El Pessebre" i animà al músic perquè aquest fes la part musical. Pau Casals treballà durant molts anys en aquesta composició. Finalment, l'any 1960, es va estrenar El Pessebre a Mèxic.

En aquesta edició la rapsòdia va anar a càrrec de: l'Àlvar Fortuny, la Dolors Joanpere, la Judit Aixalà i els seus tres fills, l'Èric, l'Ernest i el Jofre, l'Anna Tudó, la Martina Herruz, l'Alba Closa, el Jaume Ferré, la Teresita Mateu, la Montserrat Anguera, la M. Teresa Besora, la Vanessa Aymamí i la Magda Montlleó.

El Carlos Herruz i la Martina Herruz van tocar dues peces amb trompeta. Van iniciar l'acte amb la nadala "El vint-i-cinc de desembre" i van posar el punt final amb la "Santa Nit".

Anem comprovant, any rere any, com es va ampliant el nombre de participants de totes les edats i el nombre d'assistents. Aquest fet ens fa sentir especialment contents. Per això volem

agrair la col·laboració de tots els participants, rapsodes i músics. Aquest és un acte que invita a ajuntar veus i públic per celebrar l'arribada de Nadal i és especialment gratificant poder-ho compartir plegats.

Moltes gràcies a tothom!

Salvat
SERRALLERIA, ALUMINI, INOX I PVC

Polígon Industrial Borges 1 - C.
de les comunicacions, parcel·la 15
LES BORGES DEL CAMP

☎ 977 817 438 ☎ 615 222 771 🌐 www.alusalvat.net

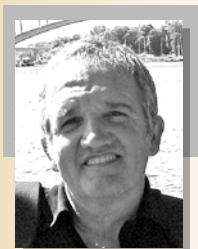
f serralleria i alumini salvat 📷 serralleria i alumini salvat

KÖMMERLING®
DISTRIBUIDORS OFICIALS

- ✓ Tot tipus de tancaments en alumini
- ✓ Automatismes per a portes metàl·liques
- ✓ Automatismes per a portes de garatge i persianes de la llar de la marca NICE i SOMFY
- ✓ Fusteria d'alumini K.Line i fusteria metàl·lica
- ✓ Treballs amb acer inoxidable
- ✓ Finestres d'alumini exterior i fusta interior
- ✓ Portes seccionals

ELOGI DEL VELL DIPÒSIT DE L'AIGUA

■ *Josep M. Garcia*

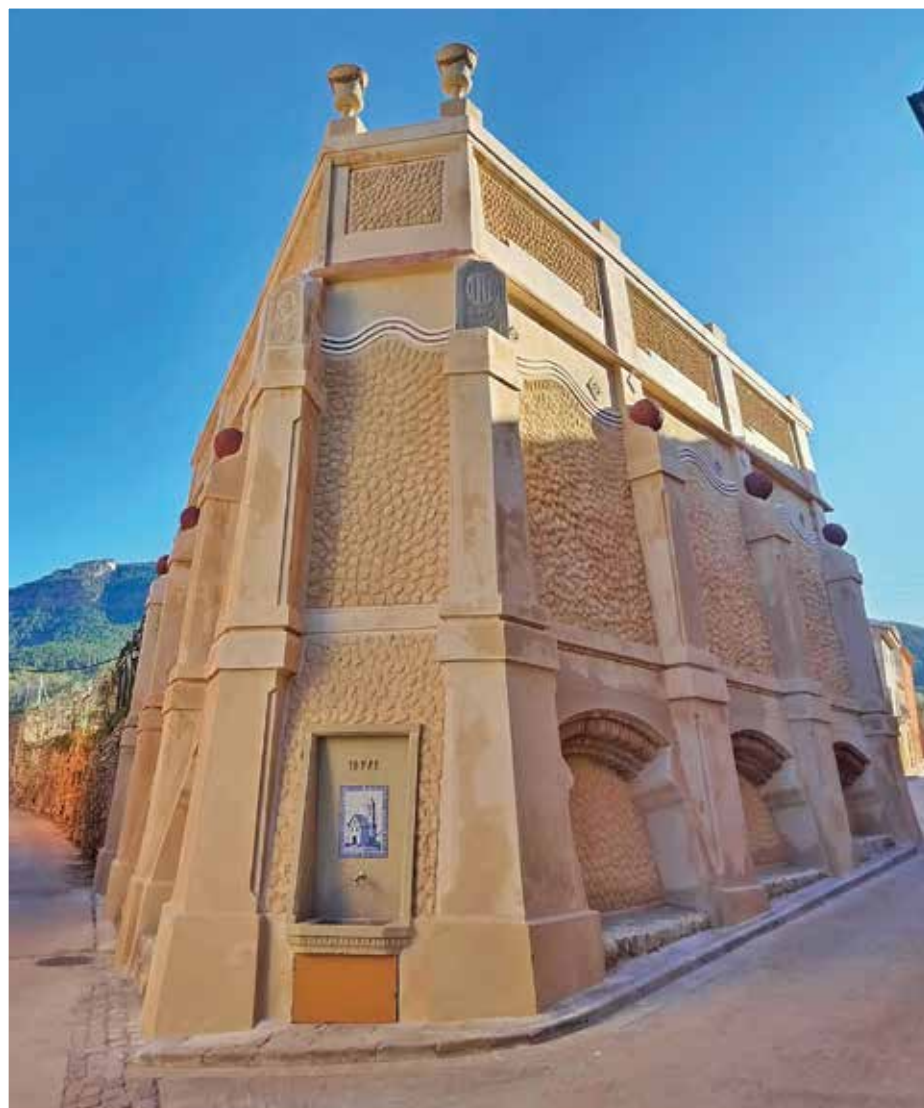
Estima el teu ofici, la teva vocació, la teva estrella, allò pel que serveixes, allò en què realment ets un entre els homes, esforça't en el teu quefer com si de cada detall que penses, de cada paraula que dius, de cada peça que poses, de cada cop de martell que dones, en depengués la salvació de la humanitat. Perquè en depèn, creu-me.

Elogi del viure, de JOAN MARAGALL

Deu anys després que Joan Maragall escrivís aquest poema - que en realitat era part d'un article publicat a Madrid l'1 de gener de 1911 a la revista *La lectura, revista de ciencias y artes* - a Vilaplana s'alçava imponent un dels edificis més emblemàtics del poble: el dipòsit de l'aigua.

Per fora és un edifici de cinc cares de planta trapezoidal, de contraforts adossats amb pilastres inclinades de dos trams coronats per sis esferes de pedra roja, de fris ondulat que recorre la part superior del dipòsit i que en conjunt evoca un zigurat. L'interior està assentat en una filada de quatre pilars simètrics en forma de palmera que formen una gran cúpula de voltes catalanes, fetes amb rajoles primes.

El dipòsit es va ubicar a la part alta, concretament a la placeta de la Riba, al xamfrà entre els actuals carrers Sant Isidre i Santiago Rusiñol. Es va alçar allí perquè l'aigua de la font del Salvat i la mina del Premsot arribessin pel rec al dipòsit fàcilment i després poder-la dis-

tribuir a les cases per decantació. Construït l'any 1921, però, curiosament, no va ser fins principis dels anys 60 que l'aigua potable va poder arribar-hi. Problemes de fuites d'aigua a la sola, mala planificació econòmica dels pioners, desavinences dins del municipi o que els veïns no es podien permetre comprar-ne l'abastiment, van provocar que la xarxa d'aigua tardés uns 40 anys a emmagatzemar-s'hi.

Segons l'Ernest Joanpere Olivé de cal Ramiro, els primers a aventurar-se a construir un dipòsit d'aigua a Vilaplana i canalitzar-la a les cases van ser Francisco Munté Zaragoza "Ferran" (1899-?) i

Sebastià Mestre Mestre "Tiano Planot" (1881-?). Però no van poder continuar aquell ambiciós projecte per manca de pressupost. També explica que Pere Aymamí Salvat "Sumpta" (1899-?) va ser dels primers pagesos a arrancar l'avellaner bord que hi havia al final de la parada que pertanyia a la família Puixalà on s'ubicaria el dipòsit i que les voltes catalanes interiors d'aquest foren obra de Sebastià Martí Bigorra, "Tianet Eusebio" (1883-1953) que fou paleta, fosser i emblanquinador.

Jaume Mestre Munté (1892-1987), de cal Bruno, va continuar pel seu compte l'arriscada obra del dipòsit que

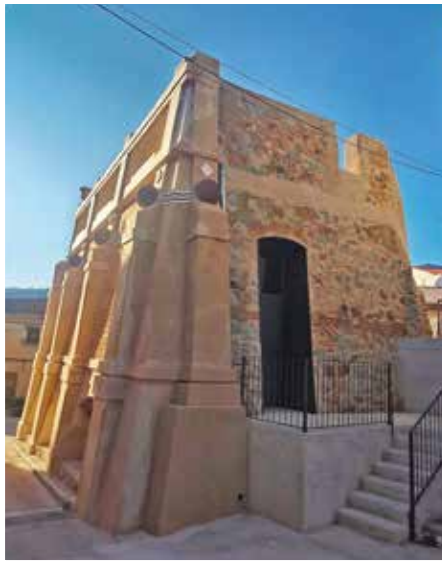
VILAPLANA

no havien acabat els seus convilatans. Possiblement fou així perquè era un home amb recursos econòmics, perquè hi devia veure negoci i perquè el devia complaure deixar la seva petjada artística en aquell edifici tan emblemàtic. Una mostra que s'hi impliqués es demostra en el fet que va ser ell qui va dibuixar els escuts de Vilaplana i de les quatre barres catalanes, amb l'any 1921 i la rúbrica. Després de ser esculpits per un picapedrer es van col·locar a la part alta de les pilastres del xamfrà.

Abans de la font actual construïda l'any 1973, al mateix lloc on és ara, n'hi havia una altra de més antiga amb dos brolladors. Aquesta primera font es va fer a instàncies de J. Mestre i la va construir l'Ajuntament que regia llavors l'alcalde Josep Masdeu Mestre, conegut com a "Cama". Per documents sabem que el 30 d'agost de 1947 J. Mestre va vendre a l'Ajuntament de Vilaplana el doll d'aigua de la Font del Salvat, amb la mina, la conducció i el dipòsit. En la venda es va reservar el dret a pas d'una ploma d'aigua de la mina del Premsot pel mateix conducte venut fins a l'hort dels Freginals de darrere de casa seva, llavors carrer Jaume I, número 21. La Mina del Salvat, a la partida de les Sorts, i la mina del Premsot, situada més a prop de la vila, són dues mines diferents, però ambdues tenen el mateix rec d'aigua que va fins al dipòsit. El dret a pas d'una ploma d'aigua també se l'havia reservat abans Ferran Munté per casa seva, situada al carrer de la Riba, núm. 13. Aquesta junt amb el dret d'aigua foren adquirits després per Joan Bonet Llorc de cal "Pere Manuel" de Gallicant.

Cal aclarir que la ploma era una mesura de cabal d'aigua poc precisa, que ha variat segons el lloc i el moment que es determinen les condicions de l'aforament de l'aigua. S'ha trobat estipulat que a Barcelona per exemple eren 2.200 litres al dia, a Lleida 2.000 l/d, a Mataró 7.405 l/d, a Tarragona 3.327 l/d, a Reus i a Valls 2.459 l/d. A Vilaplana, l'any 1922 una ploma equivalia a 72 litres per hora o sigui 1.728 litres al dia. El cabal es mesurava amb un plomer que era un aparell que tenia un joc d'orificis calibrats per on sortien els rajos de l'aigua.

Crec que també està bé recordar, per retre homenatge als nostres picapedrers i pagesos que feien marges, que abans de la reforma del carrer Sant Isi-

dre el 1995, el dipòsit estava perfectament alineat a un marge llarg i alt de pedra que recorria tota la banda esquerra pujant i que encara es pot veure el final.

Pere Ramon Aymamí Vallverdú, que va començar d'agutzil del poble amb divuit anys, explica que els problemes de fuites d'aigua es van solucionar l'any 1959 gràcies al projecte de l'enginyer industrial Ventosa de la Diputació de Tarragona que consistia a col·locar ciment armat a l'interior i a canviar la coberta de terra per teules ceràmiques. L'aigua corrent no arribaria a les cases fins al 1961, quan feia d'agutzil el seu pare, Josep Aymamí Munté (1911-1968) "Pep Cinto". Abans dels 60, els veïns extreïen l'aigua dels pous, l'anaven a buscar a les fonts i rentaven la roba a les basses o al riu. A principis dels 70, a causa de l'epidèmia de còlera que s'escampava arreu, Eduardo González, metge de Vilaplana, va fer que es clorés l'aigua del dipòsit amb lleixiu, una mesura imprescindible però impopular, perquè molts veïns protestaven pel gust que prenia l'aigua. No va ser fins a l'any 1995, l'any després dels aiguats, i el mateix any que es va fer el clavegueram, el pavimentat i les voreres del carrer Sant Isidre, que el vell dipòsit d'aigua, amb més de 70 anys d'història, va quedar definitivament obsolet, ja que se'n va construir un de nou amb més capacitat per fer front a les necessitats d'aigua del poble.

Per acabar, cal preguntar-se per què calia aixecar aquell edifici tan peculiar, amb una estètica a cavall entre el Modernisme i el Noucentisme, que devia tenir uns costos elevats? Potser la resposta la intuïm en el text inicial de Joan Maragall Elogi del viure, ja que llavors la gent estimava el seu ofici, la seva vocació, allò en què era un entre els homes. Potser van edificar-lo així perquè a principis dels 20 imperava aquell es-

PATRIMONI

til ornamental on la mà d'obra era ben qualificada i barata, potser sí. Però diria que un dels motius principals per alçar aquell edifici el trobem en el fet que J. Mestre, el mecenes del dipòsit d'aigua de Vilaplana, junt amb l'arquitecte reusenc Joan Llevat Casanovas (Reus, 1896-La Selva del Camp, 1943), que s'havia contractat per planificar aquella ambiciosa obra, confluirien en el fet que ambdós tenien un gust acurat per l'estètica i per fer les coses ben fetes.

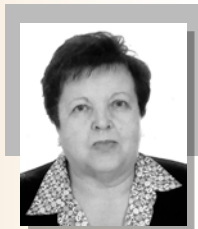
Llevat s'havia titulat com a arquitecte el mateix any de la construcció del dipòsit, una època que festejava amb Dolores Rebascall Bosch, "Senyora Lola" (Maspujols, 1896 -Vilaplana, 1972) amb qui es va casar el 13 de juny de 1923, a Maspujols. Va dissenyar el dipòsit a l'inici de la seva carrera professional. I, per tant, va coincidir amb el període del Noucentisme, adoptant elements del Classicisme en la recerca de la proporció arquitectònica característica de la seva producció. Aquesta obra, al poble on la seva futura esposa hi posseïa una gran casa, devia ser tot un gran repte arquitectònic, perquè li permetia promocionar-se. Probablement, si no s'haguessin donat tots aquests factors, el vell dipòsit de l'aigua potser no hauria estat tan singular ni s'hauria conservat tants anys i avui, més d'un segle després, no tindríem el privilegi de restaurar amb tanta cura i estima un dels edificis patrimonials que des de l'any 2007 ja formen part del Catàleg de béns a protegir de Vilaplana.

Gràcies a totes les persones que amb el seu esforç, tenacitat i bon ofici van fer-ho possible. Agraïxo també a Jaume Anguera Mestre, Ernest Joanpere Olivé, Pere Ramon Aymamí Vallverdú, Maria Mestre Mestre, Josep Anguera Martorell, Jaume Bigorra Munté i Teodor Tost Cabré la informació que m'han facilitat per escriure aquest article, així com vull fer valdre la gran tasca divulgativa de Maria Anna Vernet Ferré i de Joan Serra Ferré en l'àmbit històric i patrimonial que han fet sobre Vilaplana i que m'han donat unes bases sòlides on sustentat-me. Finalment, dono les gràcies a Isabel Salvat Salvat i Antònia Farré Sanfeliu pel seu assessorament lingüístic.

Vilaplana, gener 2026.

■ ■ ■

Els carrers tenen la seva història

Maria Anna Vernet i Ferré

Al'últim número de la revista que ara teniu a les mans hi sortia una foto del carrer que actualment és el carrer Dr. Fleming, que jo havia deixat als coordinadors de "Lo Pedrís", ni recordo quan, en la que s'esmenta aquest carrer amb el nom del carrer dels "Rentadors".

Aquella fotografia, es va fer, molt probablement, entre l'any 1959 i el març de 1960, quan es feia el clavegueram al poble.

Pensàvem, potser erròniament, que a la majoria dels lectors joves de la revista els podia costar identificar a quin carrer correspon la imatge impresa tan diferent de com és actualment. Aquest és el motiu pel qual s'hi va posar el nom de carrer dels rentadors, i el perquè s'escriu ara aquest text per si pot aclarir el canvi de nom.

Com en altres carrers o carrerons de la vila, les cases del costat esquerre i de la placeta van ser edificades en anys posteriors al nucli principal del poble. Cosa que es pot confirmar per la disposició de les vivendes i els corrals.

Segurament una porta tancava la placeta, com les que hi havia al davant de La Planeta, al final del carrer de l'Era i a la placeta de Les Creus.

Un marge alt ocupava la part dreta del carrer, i per una porteta petita, s'entrava a l'hort del Pere Jaume que arribava pel darrere fins al riu. Sota d'aquest hort n'hi havia d'altres.

A la continuació de les cases de l'altre costat, els horts arribaven fins al riu i al lloc de l'aiguabarreig dels dos bar-

rancs hi havia "el Munt de la brossa" i al costat una "figuera de moro" molt gran.

Quan es van construir les cases se li va posar el nom del carrer del costat, carrer de la Font, la Font de la Vila. I el número de les cases era continuació del primer. Així hi consta a les escriptures notariales i als rebuts de l'electricitat.

L'any 1920 el Consistori va canviar aquest nom pel del Dr. Mallafré, per ambdós carrers, en agraïment a la seva labor envers el poble.

Al principi era un carreró curt, amb poques cases i algun corral, una o dues parades sense cultivar, i sota i paral·lel al curs del riu hi havia un hort que arribava fins a les parets del darrere de l'antic molinet.

Per aquest carreró hi passaven molts vianants per poder arribar al riu i al munt de la brossa; també per agafar el camí dels Omets i del Tros del Sec; així mateix, per anar a rentar la roba al toll d'aigua que s'havia format a la part baixa del barranc dels Garrigots; per arribar al molí del Savall amb la bassa, el molí i la "cacau"; per omplir els cànirs a la Font del Moreno, traspasant el barranc, i per agafar el caminet que portava més directe al camí dels Garrigots. Camí que ara ja no es pot veure, com tampoc el bassot del capdamunt. (De petita m'havien ensenyat moltes vegades el bocí del camí on s'hi trobava bauxita).

Aquesta Font, la del Moreno, la va fer tapar, provisionalment, el que era llavors el metge del poble, quan a finals de juliol de 1971 hi va haver l'epidèmia del Còlera.

És una llàstima que aquesta Font i aquest Camí s'hagin perdut i el poble no pugui fer-ne ús, perquè, en el moment en què la terra on hi havia la Font va canviar de propietari, i s'hi va edificar un xalet. L'Ajuntament ho va permetre, encara que per l'usdefruit de molts i molts anys, el poble i la seva gent teníem dret a poder-ne fer ús.

■ ■ ■

Instal·lacions UF

- Electricitat, Gas, Aigua.
- Calefacció i Aire condicionat.
- Aprofitament d'aigües grises i pluvials.
- Energia solar fotovoltaica per usos agrícoles.

<http://www.usuaris.tinet.org/ijfega/inici>

Jordi Fernández Llorens
instaljf@tinnet.cat
Tel. 620 272 212

Genís Torres Aymamí, S.L.

CONSTRUCCIONS I OBRES

Carrer Major, 60
Tel. 977 81 51 29
43380 VILAPLANA

Manifest del 8 de març de 2026

El 8 de març, Dia Internacional de les Dones, és una jornada de reivindicació i de memòria col·lectiva.

Al llarg de la història, el feminisme ha estat un moviment capaç d'obrir escletxes en murs que sem-

blaven inamovibles. Gràcies a la lluita sostinguda de generacions de dones organitzades, s'han conquerit drets civils, polítics, socials i laborals que avui formen part del nostre marc democràtic. Res no ha estat un regal; tot ha estat fruit de la mobilització, del pensament crític i de la resistència col·lectiva.

Ens acostem als 50 anys de les Primeres Jornades Catalanes de la Dona, celebrades a Barcelona el maig del 1976. Dones d'arreu del país ompliren amb la seva presència i les seves veus el Paraninfo de la Universitat de Barcelona en un context de transició política, quan encara eren ben vives les ferides de la dictadura. Aquelles jornades van representar un punt d'inflexió: per primera vegada, les dones van ocupar un espai públic de debat per formular, amb veu pròpia, les seves reivindicacions i propostes després de dècades de silenci imposat.

Recordar aquell moment no és un acte nostàlgic. La memòria històrica ens permet entendre que els drets de les dones mai no han estat garantits de

manera definitiva i que cada avenç ha conviscut amb resistències, reaccions i intents de retrocés. Els corrents ultradretans, antifeministes i autoritaris no són un fenomen nou: ja van existir abans, amb altres formes i discursos, i existeixen actualment, adaptats al nou context global.

Dones i homes, des de la diversitat d'origens, edats i trajectòries, teixim un escut col·lectiu forjat amb ideals democràtics davant els discursos buits i contraris als valors de la humanitat. Apostem per la convicció i les polítiques feministes com a motor per continuar avançant en drets.

■ ■ ■

A veure si saps on és?

Foto de **Jordi S. Benet**

A *Lo Pedrís* núm. 102, va sortir el pany de la porta del número 20 del Carrer Sant Isidre.

El vau reconèixer?

A *Lo Pedrís*, núm. 103, tornem a posar el detall d'una altra porta del poble.

A veure si sabreu de quin porta es tracta i en quin carrer es troba.

Al poble, tenim elements especials, que tenen valor i història. És important que els reconeguem, que els valorem i que sapiguem on són.

**Grup de teatre
de Vilaplana**

Exposició Digital: Sis Dones pioneres de la Fotografia

I. Dora Maar

(Tours, 22/11/1907 - París, 16/07/1997).

Henriette Theodora Markovitch,

més coneguda com a Dora Maar, va ser una artista, pintora, fotògrafa i escultora francesa i alhora una intel·lectual, coneguda per la seva obra surrealista i la seva relació amb Pablo Picasso, entre 1936 i 1944.

Era filla de Joseph Markovitch, un arquitecte iugoslau, i de Julie Voisin, una violinista francesa.

En gairebé un miler de fotografies, tan sols n'hi ha dues en les quals somriu. Dora era una persona callada, orgullosa, molt intel·ligent i d'una ironia fina, de vegades tenyida de certa maldat. Li agra-

dava disfressar-se de segles anteriors. Aquest és un aspecte d'ella que apareix en molts altres collages. Es va emancipar aviat i es va convertir alhora en un símbol per a l'alta societat parisenca. La seva família es va oposar a la seva relació amb Pablo Picasso.

En aquell moment, la fotografia no estava gaire ben considerada. Així doncs, els fotògrafs solien ser també pintors.

Com a fotògrafa coneixia tots els efectes que el canvi de llum o el desenfocament podia aconseguir en una fotografia, i, així, creava imatges oníriques i enigmàtiques, que encaixaren en l'avantguarda surrealista. Més enllà dels seus fotomuntatges "collages", també destaquen els seus retrats de la gent del carrer, de qui recull també la misèria i l'exclusió.

Gerda Taro

(Stuttgart, 01/08/1910 -
El Escorial, 26/07/1937).

Gerda Taro, de nom Gerta Pohorylle, era filla de jueus polonesos. Malgrat els seus orígens burgesos, des de molt jove va entrar a formar part de moviments socialistes i obrers. Per això, amb l'arribada dels nazis al poder, va decidir fugir amb una amiga a París. Allí va conèixer Endre Friedmann, un jueu

hongarès que intentava guanyar-se la vida com a fotògraf, i va ser ell qui la va introduir a la fotografia.

Com que no rebien encàrrecs, se'ls va ocórrer inventar-se en un personatge, de nom Robert Capa, que suposadament era un reputat fotògraf arribat dels Estats Units. Com que era tan famós, venia les seves fotos a través dels seus representants: Endre i Gerda, al triple del preu que un fotògraf francès. Aquest truc funcionà perfectament i al cap de poc reberen molts encàrrecs i per fi guanyaren diners.

El 1936 començà la Guerra Civil espanyola i es traslladaren a Espanya per cobrir el conflicte.

Realitzaren reportatges d'episodis de la guerra que després eren publicats en revistes com *Regards* o *Vu*. Al principi, la marca "Capa" era utilitzada indistinta-

ment per ambdós, però en produir-se un cert distanciament entre ells, Endre Friedmann es va quedar amb el nom de "Robert Capa".

Del treball de Gerda en solitari destaca el seu reportatge de la primera fase de la batalla de Brunete. Les seves fotos destaquen per la proximitat de la seva feina a la primera línia de foc, compartint el risc del combat amb els soldats republicans. Aquest reportatge va ser publicat a *Regards* el 22 de juliol del 1937, i va donar a Gerda un gran prestigi.

Gerda Taro va perdre la vida en un accident fortuït, tornant del front de batalla Brunete. Tenia 26 anys. El seu cos va ser traslladat a París, on va rebre tots els honors d'una heroïna republicana. Fou la primera dona fotògrafa morta en un conflicte bèl·lic.

Joana Biarnès Florensa

(Terrassa, 13/09/1935 -
Barcelona, 19/12/2018).

Joana Biarnès va ser la primera fotògrafa catalana que, professionalment, va ser periodista i reportera gràfica. En els seus inicis cobria esdeveniments esportius amb el seu pare, Joan Biarnès, però era objecte d'hostilitat pel fet de ser dona. El seu pare li deia que en un reportatge, sempre s'havia de trobar "la foto" i és el que ella sempre va tenir present.

L'any 1962 va fer un extens reportatge sobre les riuades de Terrassa i l'any 1965 va cobrir l'estada i el concert dels Beatles, a Barcelona. El diari la va enviar a fer el reportatge de la gira dels Beatles per Espanya. Va agafar un bitllet per anar al mateix vol que ells. Es va amagar al lavabo i els va fer fotos fins que la van descobrir, però ja tenia la "foto". Estava tan animada que va voler anar més lluny. Es va colar a lloc on es quedaven, a l'Hotel Avenida Palace de Barcelona, i tot i ...

... les mesures de seguretat, va accedir a la seva planta, pujant amb un muntacàrregues. Va trucar a la porta de l'habitació, la va obrir Ringo Starr i la va deixar entrar perquè la va reconèixer de l'avió. Es pensaven que era una fan i va poder estar amb ells gairebé tres hores.

DIA INTERNACIONAL DE LES DONES

Les fotografies que va fer no les van publicar. Li van dir que, dels **Beatles**, ja n'havien parlat un dia abans i que ja no calia. Es veu que hi va haver una ordre del govern per tal que no es promocionés aquests grups, perquè eren

un mal exemple per a la joventut. La Biarnès havia aconseguit unes fotografies que eren una exclusiva mundial i no les van voler.

Total, que unes fotos que valien milers de duros les va regalar a la revista Ondas.

Colita

(Sant Cugat del Vallès,
24/08/1940 - Barcelona, 31/12/2023).

Isabel Steva Hernández, coneguda com a Colita, és un dels referents més importants de la fotografia catalana i espanyola de l'últim quart del segle XX.

Des del 1963 fins al 1975 es dedicà a realitzar una sèrie de retrats de ballarins i cantants del món del flamenc.

Vinculada a moviments catalans de l'època, és considerada la fotògrafa de la Gauche Divine barcelonesa, moviment format per diversos professionals que es perfilaven com a referents culturals.

És considerada una de les millors retratistes especialitzades en aquest gènere. Ha retratat cantants de la Nova Cançó: Joan Manuel Serrat, Guillermina Motta, Núria Feliu...

Pilar Aymerich Puig

(Barcelona, 1943 –
Barcelona, 2025).

Va començar en el món del teatre, però a partir del 1965 va iniciar-se en el camp de la fotografia.

Ha fet fotografies per a cartells, per a cobertes de discos i s'ha especialitzat en el retrat i en reportatges de temàtica diversa, deixant testimoni de la mort de Franco, de les manifestacions del febrer de l'any 1976 "Llibertat, Amnistia i Estatut d'Autonomia", de les primeres Jornades Catalanes de la Dona, de la Manifestació de l'11 de Setembre, de les lluites del món obrer i de la vaga de fam de Lluís M. Xirinacs.

A partir de 1974 començà a col·laborar en mitjans audiovisuals i va participar en programes de TVE com *Personatges*, *Crear i Viure* o *La Lluna*. Cal destacar la seva col·laboració en diversos llibres, dedicats a importants dones

catalanes com Montserrat Roig, Frederica Montseny, Mercè Rodoreda, Caterina Albert o Maria Aurèlia Capmany i que han suposat diverses exposicions dedicades a elles.

Ha participat com a docent donant classes de fotografia a l'Àrea de Joventut de l'Ajuntament de Barcelona i seminaris a l'Institut d'Estudis Fotogràfics de Catalunya. Fou membre de la Junta de Govern del Col·legi de Periodistes de Catalunya, presidenta de la comissió de Periodisme Solidari del Col·legi de Periodistes de Catalunya i membre del Consell Directiu de la Unió de Professionals de la Imatge i Fotografia de Catalunya.

Anna Turbau

(27/03/1949 – 19/03/2025).

Anna Turbau fou una fotoperiodista catalana vinculada principalment a la contracultura, al realisme fotogràfic i a la fotografia documental. Va desenvolupar un discurs propi de la realitat que es vivia, sempre marcat per un profund respecte cap a les protagonistes: les dones.

Es destaca sobretot la seva producció fotogràfica quan, a partir del 1975, va anar a viure a Galícia. La seva producció va contribuir a la visibilització de les reivindicacions populars pròpies d'aquell context. Les seves imatges van mostrar la realitat dels pobles petits i oblidats en el temps, la seva arquitectura, la seva gent i el paper de les dones en la societat rural.

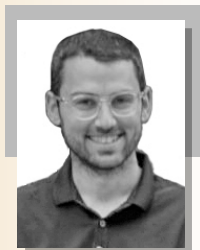
Equipada amb una Nikon F2 de pas universal i un modern objectiu de 28 mm que l'atorgava proximitat, sempre buscava efectes òptics molt expressionistes que es diferenciessin intencionadament de l'estètica fotogràfica predominant durant el franquisme, afavorint l'apropament cap a les persones, abans que la llunyania.

Les complicades condicions materials, tècniques i econòmiques de la fotografia a color van portar a Turbau a treballar amb el blanc i el negre, que a més a més de conferir-li mobilitat i autonomia a l'hora de revelar les fotografies, encaixaven millor amb la veritat que volia mostrar. Va lluitar per treure de les fosques tot allò que el franquisme va reprimir i no volia deixar veure.

Treballà per revistes com *Interviú*, *Primera Plana* i *Actual*.

El llegat fotogràfic que va deixar per a Galícia va suscitar l'interès dins del panorama artístic espanyol, fins al punt que algunes de les seves fotografies van ser adquirides per prestigioses institucions com el Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía.

El Refugi de la Mussara reobre portes després d'una important actuació de millora

José Bigorra Llauredó

El Refugi de la Mussara reobre portes després d'una important actuació de millora

El Refugi de la Mussara ha reobert portes aquest mes de febrer després de la finalització de les obres de millora impulsades per l'Ajuntament i incloses en el projecte redactat per la Diputació de Tarragona.

L'actuació ha permès modernitzar i adequar les instal·lacions per garantir un millor servei, més seguretat i unes condicions òptimes per a les persones usuàries.

Les obres han comptat amb subvencions **de prop de 180.000 € de la Diputació de Tarragona**, fet que ha permès afrontar una intervenció integral tant a l'edifici principal com a la zona del dipòsit d'aigua.

Millores a l'edifici del refugi

A l'interior de l'edifici s'ha dut a terme la redistribució de diversos espais. A la planta baixa s'ha reorganitzat la

cuina, el lavabo i zona de menjador per optimitzar-ne la funcionalitat. A la planta primera s'han redistribuït els dormitoris per crear-ne un de nou i millorar-ne el confort, de manera que han quedat dos dormitoris de 15 places i un de 9 places, que se sumen a l'habitació doble de la planta baixa.

A la façana principal exterior s'hi ha construït una nova pèrgola i s'hi ha creat un porxo pavimentat i amb un cancell d'alumini i vidre, millorant l'accés i la protecció de l'entrada. A la façana posterior, s'hi ha creat un altre espai cobert per a cuinar amb pica i una nova sala destinada al tractament de l'aigua.

Renovació integral del dipòsit d'aigua

Pel que fa a la zona del dipòsit, s'ha

enderrocat l'antic dipòsit, que es trobava en estat precari, i s'hi ha construït un nou dipòsit de formigó armat amb la corresponent impermeabilització. A més, s'hi ha construït un espai per allotjar les bombes, la instal·lació hidràulica i els mecanismes de la instal·lació fotovoltaica.

L'actuació s'ha completat amb la construcció d'una tanca perimetral per garantir la seguretat de la zona, l'arranjament del tancament de la captació d'aigua, la substitució de la porta existent i la instal·lació de nova canonada fins al Refugi.

Inauguració de les obres de millora del Refugi de la Mussara

El dissabte 23 de maig està prevista una visita institucional a les instal·lacions

del Refugi de la Mussara amb motiu de la inauguració de les obres de millora. L'acte comptarà amb la presència de la presidenta de la Diputació de Tarragona i permetrà conèixer de primera mà les actuacions dutes a terme en aquest equipament, que actualment ja es troba en funcionament.

Nova etapa amb nova concessió

Amb la finalització de les obres, el refugi ha iniciat una nova etapa sota la gestió de **Miquel Cardona Garcia**, guarda amb anys d'experiència en la gestió del mateix equipament, que assumeix la nova concessió amb l'objectiu de consolidar el refugi com a espai de referència per a excursionistes i amants de la natura.

♦ Horaris i tarifes

La nova concessió estableix els següents horaris mínims d'obertura:

- ♦ **Temporada baixa (novembre – diumenge de Rams):** dilluns, dijous i divendres (7 hores) i dissabte i diumenge (10 hores).
- ♦ **Temporada mitjana (diumenge de Rams – maig, setembre i octubre):** de dijous a dilluns (10 hores).
- ♦ **Temporada alta (juny, juliol i agost):** de dilluns a diumenge (14 hores).
- ♦ **Festius nacionals:** obertura mínima de 10 hores, independentment de l'època de l'any.
- ♦ Pel que fa a les tarifes, s'estableixen els següents preus màxims:
 - Llit en llitera en habitació compartida: **17,5 €** per persona i nit.
 - Habitació doble: **40 €** per nit.
 - Pernoctació a la zona exterior habilitada: **5,5 €** per persona i nit.
 - Dutxa per a clients allotjats: **gratuïta**.
 - Dutxa per a no clients: **6 €**.

Per a reserves fora dels horaris habituals o per a més informació:

☎ 629 750 484.

Instagram: @refugilamussara

Amb aquestes millores, el Refugi de la Mussara reforça la qualitat de les seves instal·lacions i consolida la seva funció com a equipament clau per al turisme de natura i muntanya al territori.

L'enviat especial de **Lo Pedrís**, Alfred Montoro, a l'illa de Panglao, a les Filipines, buscant noves Curiositats per la revista.

El Josep Aixalà, (Pep Savall), a l'Òpera de Sidney (Austràlia).

El Lluís Peruga, la Tat Torruella, la Gina Mestre i l'Uri Mestre a Tromsø (Noruega), amb les aurores boreals.

Lo Pedrís atrapat a Bangkok.

El Coworking de Vilaplana s'incorpora a la xarxa COWOCAT Rural

Josep Bigorra Llauredó

Alcalde de Vilaplana

L'espai de treball compartit **Coworking Vilaplana** s'incorpora a la xarxa **COWOCAT Rural**, una iniciativa que agrupa espais de coworking situats en entorns rurals de Catalunya amb l'objectiu de fomentar la col·laboració, l'arrelament territorial i el desenvolupament econòmic sostenible.

Aquesta adhesió representa un pas endavant en la consolidació del Coworking Vilaplana com a recurs estratègic per al municipi, facilitant noves oportunitats per a professionals, emprenedors i treballadors en remot que opten per desenvolupar la seva activitat en entorns rurals.

Una comunitat d'usuaris en creixement

Aquest mes de març es compleix el primer aniversari de l'entrada en vigor de l'ordenança municipal que regula l'ús i funcionament del Coworking Vilaplana. Actualment, l'espai compta amb 5 usuaris fixos que en fan ús mensual de manera regular.

Cal destacar que, en períodes vacacionals i festius, la demanda de l'espai experimenta un increment notable. Com a exemple, durant l'estiu passat es van registrar 4 usuaris temporals addicionals que van fer ús del coworking durant les seves estades al municipi.

Incorporació a COWOCAT Rural

La integració a COWOCAT Rural permet al Coworking Vilaplana formar part d'una xarxa col·laborativa d'espais similars repartits pel territori català. Aquesta adhesió facilita:

- La connexió amb altres coworkings rurals i l'intercanvi de bones pràctiques.
- La participació en projectes conjunts i iniciatives de promoció del treball en entorns rurals.
- Una major visibilitat de l'espai a nivell nacional.
- L'accés a recursos, suport tècnic i programes de dinamització.

Adhesió al programa RURAL PASS

Paral·lelament, el Coworking Vilaplana s'ha adherit al programa **RURAL PASS**, una iniciativa que permet als usuaris accedir i treballar puntualment en altres espais de coworking adherits arreu de Catalunya.

Aquest sistema aporta múltiples avantatges:

- Flexibilitat per als usuaris, que poden desplaçar-se i continuar treballant des d'altres coworkings de la xarxa.
- Foment de la mobilitat professional dins del territori rural.
- Ampliació de la xarxa de contactes i oportunitats de col·laboració.
- Millora de l'experiència global dels usuaris del coworking.

GAUDÍ

Centre de Reconeixements
Màdics - Psicotècnics

Permisos de conduir i armes Certificats mèdics d'aptitud esportiva Certificats mèdics oficials	Passeig Sunyer 18 Baixos 43202 REUS Telèfons 977 11 54 11 977 75 66 57 www.centresmedicsbonet.com reus@centresmedicsbonet.com Tramitació gratuïta de la renovació del permís de conduir
--	--

L'Esparver

Restaurant

C. de l'Era 14 - VILAPLANA
 Tel. 977 815 223 - 655 834 157
www.esparver.com
 f / EsparverRestaurant

ANECDOTARI DE VILAPLANA 2.0

■ *Pep Mestre Anguera*

PEP

El Pep era un savi! Els seus raonaments sovint feien trontollar els fonaments més sòlids de qui els escoltava i ves a saber quin filòsof, matemàtic o erudit hauria estat capaç de desvetllar o igualar la profunditat de la seva clarividència, almenys amb l'agilitat i naturalitat que el definia.

Era dolç amb les dones i elles (TOTES!) l'estimaven amb bogeria. Es treia la gorra amb posat cerimonial, la recaragolava entre les mans amb nerviosisme, s'agenollava davant d'elles i els hi etzibava:

— Noia, m'estimes?

I elles queien, rendides, als seus peus, sense remissió. La Pilarin, la Mariana, la Maria Castellana i la Roser van ser els seus principals objectius. Els hi cantava cançonetes i els declarava el seu amor incondicional sempre que podia. La veritat, jo no he conegut un "galant" d'un calat tan profund com el del Pep!

Com a bon pagès, el temps el feia canviar d'humor i sovint el sumia en una letargia que el deixava mig atordit caminant, esmaperdut, carrer amunt i carrer vall... Però, com sempre que arribava el bon temps, acabava reviscolant i recuperant el seu ànim vital i enèrgic.

Treballava amb el Santiago i se'ls veia sempre anar i tornar junts del tros. El que passava al tall no ho sabem ni ho pretenem! Però un dia d'hivern el Pep va tornar emmurriat. Se'l veia ben contrariat per algun motiu que li treia la son. I això va durar força temps fins que algú se li va acostar i li va preguntar què li passava. Aquesta és la resposta que en va obtenir:

— Doncs que porto tooota la vida cavant faves a eres i ara el Santiago vol que cavi faves a crestalls!

A veure qui ho entén això! Ara que soc vell, ho he de canviar?

■ ■ ■

A la Memòria de la

NÚRIA FERRÉ BIDÓ

Col·laboradora i Companya de l'equip de redacció de Lo Pedrís, que durant més de vint anys va ser la responsable de la secció de la demografia de Vilaplana.

* * *

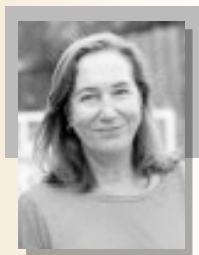
SEURE

Al capdavant de la jornada
els anys i tu viviu mesclats;
sense ells tu no recordaries
allò que val la pena conservar:
La sembra i la collita dels afectes,
i un banc on seure cap al tard.

Josep Vallverdú
(Nascut a Lleida l'any 1923)

C. Casal, 3 - 43380 **VILAPLANA** (Baix Camp)

La mort secreta de les paraules

Isabel Salvat Salvat

La paraula d'aquest número està dins el camp semàntic de les paraules del número anterior, ja que fa referència a una peça de vestir. Si en aquell parlàvem del *viso* (a més del *bufandí*, del *tapaboques* i de la *valona*) en aquest parlarem del *justillo*, que podria ser l'altra cara de la moneda, si una fos *viso*. Ja veureu per què.

Un *justillo* [dʒus'tiʎu] era una peça de vestir, sense mànigues, que tapava pit i esquena, cenyida al cos. No he pogut esbrinar si era roba interior femenina, potser confeccionada amb joncs o balenes per a estrènyer-se bé (tipus cotilla); o una peça exterior per portar damunt la brusa o la camisa, ja que tampoc tinc clar si era exclusiva de les dones, mixta, o exclusiva dels homes (tipus armilla). Potser *justillo* incloïa tots aquests significats, potser va evolucionar d'interior a exterior. La paraula normativa, si es considera que fes referència només a la indumentària tradicional femenina, seria *cosset*. Però *cosset* és una paraula bastant genèrica, ja que pot designar tant la cotilla com la peça que va damunt la brusa i, també, la utilitzada per cobrir el tronc d'un infant de bolquers. Un embolic.

Sebastià Mariner en diu que, quan va desaparèixer la peça, va desaparèixer l'accepció específica de la paraula, que va passar a designar, de forma general, qualsevol vestit molt estret.¹

Així ho vaig recollir l'any 2003, les persones entrevistades de més edat recordaven la peça de roba, alguna em va dir que encara en tenia una a casa² També coneixien l'accepció "vestit molt estret", únic significat reconegut per les generacions intermèdies. Les persones més joves no reconeixien el terme i marcaven, d'entre les opcions presentades, "persona no gaire llista", ja que és comú, al poble, l'adjectiu just com a sinònim de curt d'enteniment.³ En general, coneixia *justillo*

(com a vestit molt estret o com a peça específica de roba) un 60% de la població, que era clarament la de més edat.

Justillo no es troba al DCVB ni a cap dels diccionaris de barbarismes consultats. Probablement sigui un castellanisme arcaic i autòcton. En realitat és una paraula castellana, un manlleu directe, un calc: el trobem al diccionari de la RAE (*justillo/ Prenda interior sin mangas, que ciñe el cuerpo y no baja de la cintura*)⁴ i, a més, la seva morfologia és aliena al sistema lingüístic català: l'acabament en *-o* àtona hi és poc habitual i l'ús del sufix diminutiu *-illo* no forma part del sistema regular de derivació catalana sinó que és propi del castellà.

La relació entre *justillo* i *viso* se'ns fa evident, dos castellanismes bastant palesos (acabament en *-o* àtona) que designaven peces de roba, i que, en desaparèixer aquestes, van deixar d'usar-se. Però mentre *justillo* perviu (o pervivia) en el desplaçament cap a peça molt estreta, *viso* es va perdre, a pesar que en l'època que les dones vam deixar de portar-ne, es van començar a veure pel carrer vestidets curts de tirants, de teles molt lleugeres, flonjos.

Exemple d'ús:

—On vas amb aquest *justillo*?

En agraïment a la Maria Mariner Bigorra (EPD), que em va intentar explicar què era un *justillo*, tot i que ella era massa jove per saber-ho. També a la Maria Anna Vernet Ferré, que em va ajudar a buscar aquest significat i també per posar en lletra el nostre passat. A mi, *justillo* m'ha ensenyat a donar-li encara més valor.

■ ■ ■

1 - Mariner Bigorra S. Castellanismos léxicos en un habla local del campo de Tarragona. BRABLB, XXV. 1953.

2 - Ara, que voldria saber exactament com són, m'estiraria els cabells per no haver anat a veure algun d'aquests *justillos*. Per no fer-ne cas, quantes coses es perden per sempre!

3 - Potser és el moment d'explicar algun detall de com es va fer el treball «Si me quieres dime sí; si no, desenganya'm alego. Castellanismes lèxics a la parla de Vilaplana». Es va passar una enquesta a 45 persones, en principi, representatives de les 562 que estaven empadronades al poble l'any 2003. L'enquesta constava de dues parts, en la primera,

per a cada paraula l'informant podia triar el significat que li semblava més proper entre quatre que se li presentaven. Així, per a *justillo* va poder triar entre (1) vestit molt estret; (2) espècie de samarreta; (3) persona no gaire llista; (4) jutge "d'anar per casa". D'aquesta manera es van estudiar 25 paraules. En la segona part, la metodologia era inversa, es deia una frase (per exemple: com dius passar d'un costat del carrer a un altre?) i l'informant deia la paraula que li semblava més adient (*crussar*, *creuar*, *traspassar*...). Així es va analitzar l'ús de 142 castellanismes. També es van fer entrevistes en profunditat.

4 - REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: Diccionario de la lengua española, 23.ª ed., [versió 23.8.1 en línia]. <<https://dle.rae.es>> [27/02/2026].

Els gats es reconeixen pel nom?

En el número anterior de *Lo Pedrís* s'agraïa als donants de sang felina: el Núvol, el Daril, la Negreta, el Gas, la Taca, la Biela, la Tammy, el Tomy, el Bebé, el Bitxo, l'Apolo, la Moon, la Mi-xeta, el Bobi, la Nineta i la Mutxi. Una bona llista de gats, cadascun amb el seu nom. Però, ells l'entenen? És creença comuna que a aquests animals el seu nom no els fa ni fred ni calor, ni el coneixen, ni vindran corrent quan els cridis com faria un gos. Els gossos sí que saben com es diuen, i fins i tot poden entendre algunes paraules i relacionar-les amb objectes. Però els gats no, els gats van a la seva i no té cap sentit donar un nom a un gat. És certa aquesta opinió?

De cap manera. Les evidències demostren tot el contrari, encara que el gat ancestral era un animal solitari, la convivència amb humans ha fet dels gats uns animals capaços de distingir expressions facials i conèixer perfectament la veu i la cara del seu amo, així com la de les persones que conviuen amb ell.

A més, no només coneixen el seu nom, sinó que també identifiquen les cares d'altres gats amb els quals conviuen, i les relacionen amb el nom.

Això ho sabem a partir d'un estudi anomenat *Cats learn the names of their friend cats in their daily lives*. La investigació parteix d'una pregunta senzilla: els gats poden aprendre el nom d'altres gats amb qui conviuen? És a dir, si en una casa hi viuen tres o quatre gats, poden associar el nom "Misha" amb un individu concret i "Sushi" amb un altre?

Ja s'havia demostrat que molts gats reconeixen el seu propi nom. Però això no implica necessàriament que entenguin que els noms serveixen per identificar altres individus. Per comprovar-ho, els investigadors van dissenyar un experiment basat en la sorpresa.

Els gats participants —que conviuen amb diversos gats— miraven una pantalla on apareixia la imatge d'un dels seus companys mentre sentien un nom pronunciat per una veu humana. A ve-

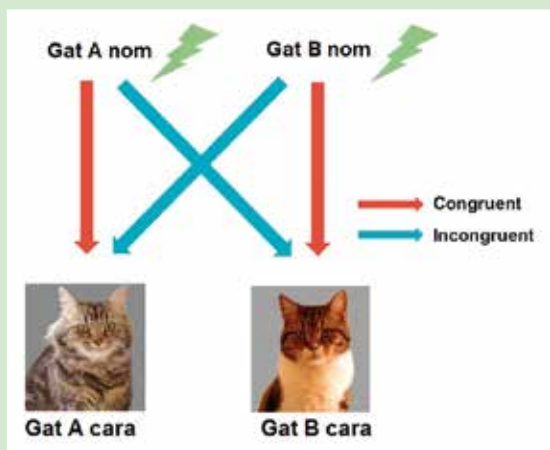

gades el nom coincidia amb el gat de la imatge; altres vegades no. Els investigadors mesuraven quant temps mirava la pantalla el gat.

El resultat va ser revelador: quan el nom no coincidia amb la imatge, els gats miraven més estona, com si alguna cosa no encaixés. Aquesta reacció indica que havien après a associar el nom amb l'individu correcte i que s'estranyaven quan l'associació es trencava.

Què vol dir tot això? Potser no significa que els gats entenguin el llenguatge humà, però sí que són capaços d'establir associacions entre paraules i individus només pel fet de conviure en una casa, sense entrenament i sense recompenses. Un tipus d'habilitat que s'apropa al que en psicologia s'anomena "referència simbòlica", és a dir, comprendre que un so pot representar una entitat concreta.

Aquesta descoberta reforça una idea cada cop més present: els gats, tot i la seva fama de distants, són més sensibles a la comunicació humana del que sembla. Potser no sempre ens fan cas, però això no vol dir que no ens entenguin.

Esquema que il·lustra l'experiment. Es van triar dos gats entre tots els que vivien junts. El nom del gat, tal com li deia el propietari, es reproduïa a través de l'altaveu integrat a l'ordinador (fase del nom). Immediatament després de la reproducció, apareixia la cara del gat al monitor (fase de la cara). En la meitat de les proves, el nom i la cara coincidien (congruent), mentre que a l'altra meitat no coincidien (incongruent).

Traduït de: Takagi S, Saito A, Arahori M, et al. *Cats learn the names of their friend cats in their daily lives*. *Sci Rep*. 2022 Apr 13;12(1):6155

■ ■ ■

Sortida Cultural: La Caragolada

Enguany, el Consell Consultiu de la Gent Gran del Baix Camp ha organitzat la Sortida Cultural de la Caragolada pel dia 26 de març.

De Vilaplana hi hem participat 41 persones, tot un èxit. Vam estar molt bé i vam tenir molt bon temps.

PREU PER PERSONA: 57€
 INCLOU: AUTOCAR GRAN TURISME, ESMORZAR, DINAR, VISITES GUAIDES, BALL I ASSEGURANÇA DE VIATGE

DATA LÍMIT D'INSCRIPCIÓ I PAGAMENT: 9/03/26

A L'HORA DE FER L'INGRÉS S'HA DE POSAR EL NOM DE L'ASSOCIACIÓ I EL NOMBRE DE PARTICIPANTS I ENVIAR EL COMPROVANT AL CORREU ELECTRÒNIC:
admsersoc@baixcamp.cat

ACUJUNTAR LLISTAT DE PARTICIPANTS AMB EL NOM, COGNOM, DNI, I ESPECIFICACIÓ SI ES VOLEN, O NO, CARAGOLS.

LA CARAGOLADA
 18 i 26 de març de 2026

SORTIDA CULTURAL DE PRIMAVERA: RUTA PATRIMONI MEDIEVAL I MODERN DE GUISSONA

PROGRAMA:

- SORTIDA A L'HORA PREVISTA DES DEL PUNT D'ORIGEN DIRECCIÓ A BALAGUER, ON GAUDIREM D'UN BON ESMORZAR AL RESTAURANT "EL FARO".
- PA AMB TOMAQUET I EMBOTITS DE LA NOGUERA, VI, AIGUA I CAFÈ
- EN ACABAR L'ESMORZAR, SORTIREM CAP A GUISSONA PER A GAUDIR D'UNA RUTA D'1,5 H DEL PATRIMONI MEDIEVAL I MODERN DE GUISSONA.
- UN COP FINALITZADES LA VISITA GUIADA, TORNAREM AL RESTAURANT "EL FARO", ON GAUDIREM DEL SEGUENT MENÚ:

MENÚ PELS QUE MENGEN CARAGOLS AMANDA VERDA CARAGOLS A LA GORMANDA COMILL AMB CARAGOLS CREMA CATALANA PA, AIGUA, VI, COPA DE CAVA, CAFÈ, I GOTES	MENÚ PELS QUE NO MENGEN CARAGOLS AMANDA VERDA ESCUDELLA BARREJADA ESTOPAT DE VEDELLA CREMA CATALANA PA, AIGUA, VI, COPA DE CAVA, CAFÈ, I GOTES
--	---

EN ACABAR EL DINAR, HI HAURÀ BALL I MÚSICA EN DIRECTE, I A L'HORA CONVIINGUDA, TORNADA CAP A CASA.

Museu Guissona

Museu de Guissona

El Portal de l'Àngel

Plaça de Pere Fages

Santa Maria de Guissona

Jaciment de la ciutat romana de Iesso

Font de la Salut

Dinar al Restaurant el Faro de Balaguer

Visita a Guissona

Santa Maria de Guissona

Dinar Plat de Caragols

Vam fer parada a Balaguer, per esmorzar al Restaurant Faro.

Tot seguit, vam anar a visitar Guissona, una vila molt interessant i amb molta història.

L'actual vila es va construir damunt de la ciutat romana de **Iesso**. Ho van descobrir, perquè quan excavaven, sempre sortien restes. Aquest fet va ocasionar que es fes el Museu per classificar i exposar els diversos objectes que trobaven.

Cada any, al mes de juliol, Guissona compta amb un Camp de Treball, amb joves que hi fan una intervenció de voluntariat.

Vam poder visitar el jaciment de **Iesso** i també el Museu de Guissona.

Vam veure les Fonts antigues, el Portal de l'Àngel, que formava part de la muralla i era el lloc per on s'accedia a la vila, i l'Església de Santa Maria de Guissona.

També vam conèixer un dels seus fills il·lustres de Guissona, Pere Fages, que té una plaça amb el seu nom.

Pere Fages i Beleta va néixer a Guissona l'any 1734. Fou militar i governador català de l'Amèrica Hispànica. Va ser el fundador de *San Francisco* i de *Sacramento*, a Califòrnia.

Va morir a Mèxic, l'any 1794).

Després de la visita, que ens va agradar molt, vam tornar a Balaguer per anar a dinar al Restaurant "El Faro". Tots vam gaudir d'un bon dinar amb bona companyia i bona conversa.

Vam acabar la festa amb música en directe i amb un bon ball pels balladors.

Vam reprendre la tornada i arribàvem a Vilaplana cap a quarts de nou del vespre, una mica cansats, però amb ganes d'una altra sortida.

Santa Maria de Guissona

Cultius Mediterranis
Agricultura ecològica i paisatgisme

"Sostenibilitat respectuosa amb l'entorn i el medi."

ORIGEN VILAPLANA

602 43 72 57
www.cultiusmediterranis.cat
info@cultiusmediterranis.cat

Venda de proximitat

Cultius Lliures. Avellanès Fel·lises.

A VILAPLANA, APRENEM SOBRE EL MÓN DIGITAL

El mesos de febrer i març hem fet un curs per conèixer una mica més del funcionament del nostre telèfon mòbil. En les 10 sessions del curs, una quinzena de vilaplanenques i vilaplanencs, hem treballat els diversos continguts i hem anat aprofundint en funció de les necessitats del grup.

CONTINGUTS:

- ♦ Conèixer les icones i les funcions que tenen.
- ♦ Funcions bàsiques del telèfon mòbil (aplicacions, l'agenda, QR...).
- ♦ Ús del correu electrònic i gestió dels missatges i documents.
- ♦ Com fer fotos i vídeos i gestionar la galeria.
- ♦ Navegar per la xarxa de manera segura.
- ♦ Ciberseguretat: com fer un ús segur del mòbil i detectar estafes o enganyos.
- ♦ Ús de l'aplicació Google Maps: com puc anar a...
- ♦ Tràmits digitals: com demanar una cita a la Meva Salut, idCAT mòbil.
- ♦ Desem i compartim al núvol.
- ♦ Ús d'aplicacions per a l'entreteniment i l'oci.

Tots vam aprendre a entrar a la Meva Salut. El Marc, el formador, hi va insistir molt fins que tothom hi va poder entrar.

Ha estat un curs molt interessant i la valoració general ha estat positiva.

■ ■ ■

**FERRO
ALUMINI
INOX**

Tels: 977 76 82 68 - 670 45 59 04

MÉS DIGITALS

Amb la col·laboració de:

Curs telèfon mòbil "Ens endinsem en el món digital"

Places
limitades!

Casa de Cultura: C/ del Casal, s/n (Vilaplana, 43380)

Data d'inici: 16/02/2026

Data de fi: 18/03/2026

Horari: Dilluns i dimecres de 16:00h a 17:30h

Preu: Gratuït

Certificat acreditatiu de la formació

Inscripcions a
l'Ajuntament -
630 483 787

Solució al passatempo

HORITZONTALS

- 1.- ANTISISTEMA
- 2.- DANA
- 3.- JACUZZI
- 4.- NÚVOL
- 5.- FRONTAL
- 6.- GOLEJADA
- 8.- MANXAR / FALÀFEL
- 9.- WOK
- 10.- PROCRASTINAR
- 12.- MUSLI / FREGONA
- 13.- XATEJAR
- 15.- SUSHI / AUTOAJUDA.

VERTICALS

- 1.- POMADA
- 2.- AIGUAGIM
- 8.- TAITXÍ
- 11.- MOZZARELLA
- 12.- FRIT
- 15.- THRILLER
- 18.- CAPUTXINO/MANGA
- 20.- CLARA.

Tallers l'Onada 2026

El Centre l'Onada ens ofereix uns tallers, a Vilaplana, per treballar un envelliment actiu, amb persones de més de 65 anys. L'objectiu és treballar en grup, la Ment, el Cos i les Relacions Socials.

El dimecres, 25 de març, vam tenir la "Presentació" dels Tallers de l'Onada. La presentació va ser una sessió molt dinàmica que ens va fer la Miriam Díaz, la Coordinadora del Centre.

Enguany farem 3 tallers com l'any passat, però enlloc de fer l'activitat al matí, la farem a la tarda, de les 17:00 h a les 18:00 h.

Iniciarem les sessions el dia 8 d'abril, amb el Taller "Cos Actiu".

El dia 15 d'abril farem el Taller "Ment Activa".

El dia 22 d'abril farem el Taller "Social / Tertúlia".

**Tallers organitzats i finançats per l'Ajuntament de Vilaplana.
Regidoria de Benestar Social i Gent Gran.**

"Cos Actiu"	Maria Reig. Fisioterapeuta
"Ment Activa"	M. Teresa González. Psicòloga
"Social / Tertúlia"	Maria Reig / M. Teresa González
Presentació i coordinació	Miriam Díaz. Direcció de l'Onada Riudoms

Envelliment actiu i de qualitat

Tallers adreçats a afavorir l'envelliment actiu on es treballarà a nivell físic amb els tallers "Cos Actiu", a nivell cognitiu amb els tallers "Ment Activa" i a nivell social amb els "Tallers de tertúlia".

Calendari:

- 1r semestre: del 25 de març al 17 de juny de 2026.
- 2n semestre: del 16 de setembre al 9 de desembre de 2026.

Horari:

- Tots els dimecres (excepte 1 d'abril) de 17:00 a 18:00

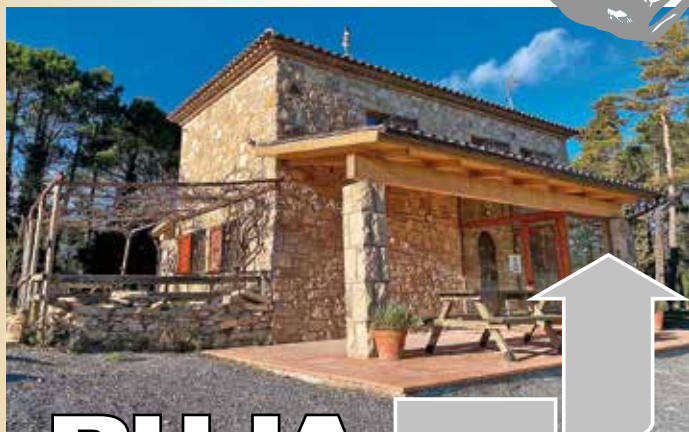
Ubicació:

- Casa de Cultura de Vilaplana: C/ del Casal, 5 (Vilaplana)

La Redacció

EL PULSÒMETRE

PUJA

El Refugi de la Mussara

El Refugi de la Mussara, ha reobert després de la reforma integral que s'hi ha fet.

Com a últim garant i fedatari del que resta de vida de la Mussara, ha reorganitzat espais i serveis per allotjar, proveir i mantenir viu i amb els serveis adients un espai que ens sentim tan nostre.

Enhorabona!!!

BAIXA

El gran nombre de cotxes que aparcuen al Passeig de la Mussara

Entrar i sortir de Vilaplana pel Passeig de la Mussara, entrada principal del poble, hi ha dies que sembla ben bé una cursa d'obstacles!

Tot i estar prohibit aparcar-hi, ben sovint hi trobem cotxes a banda i banda, havent-hi una zona d'aparcament ben a prop a l'hort de la Morera!

No parlem només de normes, parlem també de civisme. A veure si aconseguim recuperar el sentit que inicialment se li va adjudicar i, al mateix temps, una entrada lluada al poble i un lloc per poder passejar.

LA FRESCA

Dibuixem **LA PRIMAVERA**

3r

■ BLAI

■ ETNA

■ LLUC

■ MARTÍ

4t

■ GUIM

■ INÉS

■ JORDÀ

■ MOHAMED

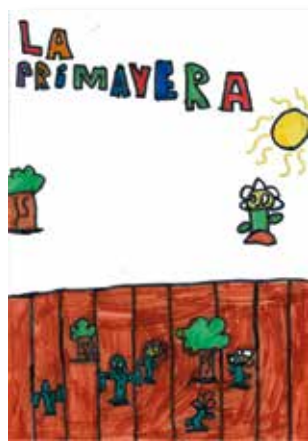
Les Brases
de Ca l'Olla
restaurant
Passeig de la Mussara, 8 - 43380 VILAPLANA
lesbrasesdecalolla@gmail.com
F-Les Brases de ca l'Olla
Tels: 977 782 862 - 661 793 565

Dietètiques Cabré, C.B.
peso forma
ALIMENTS NATURALS I DE RÈGIM
HERBORISTERIA
CONSULTA NATURISTA
C/ dels Jurats, 19 - 43205 REUS
Tel. 977 31 52 55

Llauradó
FORN DE PA I PASTISSERIA
PA CUIT AMB LLENYA
Avgda Dr Vilaseca 10 Avgda Joaquim Mir 11
Tel. 31 54 52 Tel. 81 50 04
REUS L'ALEIXAR

■ NUA

■ SAMUEL

■ ARLET

■ BERTA

5è

■ BRUNA

■ MONTSANT

■ YU'A

■ ÀGER

6è

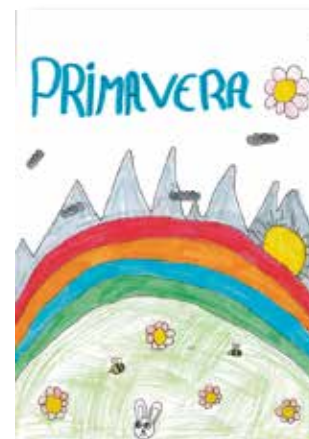
■ JOFRE

■ JÚLIA

■ MAKSIM

■ ONA

■ ROC

■ TIAN

...

Alexis
PINTOR D'ESPAIS & MATERIALS
Carrer de Sant Isidre, 4 ★ 43380 VILAPLANA
Tel. 676 796 439 ★ simoalexis806@gmail.com

CURIOSITATS

■ *Alfred Montoro*

ESTAR A LA GLÒRIA:

Algú podria pensar que té a veure amb alguna cosa religiosa, però no és així. El seu origen és un altre. Aquesta frase es refereix a un sistema de calefacció ideat pels romans i utilitzat a Castella. Es tractava d'una caldera o llar instal·lada a l'exterior on el tir no era vertical, sinó que passava horitzontalment per sota del pis fred, fent que estigués calent. Una vegada creuava el pis, el fum sortia verticalment.

Estar a la glòria era estar en un lloc calent (normalment la cuina), amb clara referència al cel (paradís) en el món cristià de l'Edat Mitjana.

AIXÒ ÉS DE CALAIX:

S'utilitza per dir que una cosa és totalment segura i evident.

El seu origen és en el món de les impremtes antigues. En aquestes, les paraules es formaven lletra a lletra. Les paraules més utilitzades es guardaven ja muntades en un calaix i així no havien de tornar-les a muntar cada vegada.

PROVERBIS XINESOS

(Provenen de corrents com el taoisme i el confucianisme):

- *El viatge de les mil milles comença amb un pas.*
- *No tinguis por d'anar a poc a poc, tingues por de quedar-te quiet.*
- *L'aigua més suau desgasta la roca més dura.*
- *Quan el vent canvia de direcció, alguns construeixen murs; altres, molins.*
- *Dona-li un peix a un home i menjarà un dia. Ensenya-li a pescar i menjarà tota la vida.*
- *Abans de canviar el món, dona tres voltes per casa teva.*
- *Caure set vegades, aixecar-se vuit.*
- *Si tens paciència en un moment d'ira, t'estalviaràs cent dies de tristor.*
- *Una paraula amable pot escalfar tres mesos d'hivern.*
- *L'home que comet una errada i no la corregeix comet un altre error.*

— *La millor època per plantar un arbre va ser fa vint anys, la segona millor època és ara.*

— *El temps és com una fletxa: si no el controles, se'n va ràpid.*

— *El savi no diu el que sap, i el neci no sap el que diu.*

— *Si seus a la vora del riu el temps suficient, veuràs passar el cadàver del teu enemic.*

— *Els grans arbres donen més ombra, però també cauen amb més força.*

* *

I acabem amb una frase de George Bernard Shaw:
"No deixem de jugar perquè envellim; envellim perquè deixem de jugar."

■ ■ ■

FISIODOUO

Clara Anguera Garcia Núm. Col. 14066

☎ 613 897 557

✉ fisioduoreus@gmail.com

📍 C/Sor Lluïsa Estivill, 10, baixos 2, 43201. REUS

👍 @fisioduo

VALFRES Pinturas
pinturas y papeles pintados

SISTEMA MULTICOLOR
Más de 5.000 colores
al instante

977 31 71 54

Av. de Falset, 171 (ctra. de Alcolea)
43206 **REUS** (Tarragona)

EL HOMBRE DE PEKÍN

■ *Maria Arbonès*

Mestimo molt el poble de Vilaplana, i la raó principal és la gent tan maca que hi conec, que li ha imprès un esperit valent i actiu que el defineix. El Pitxi n'és un bon exemple. Fa poc, aquest amic vilaplanenc m'ha convidat a escriure sobre un concert que hi va oferir el grup *El hombre de Pekín*, al qual tots dos vam assistir —ell, com a membre de l'organització. Reconec que és una tasca complexa, perquè d'això ja fa molts anys i, com és sabut, la memòria —com el temps— no perdona. Només me'n venen al cap detalls superficials. A veure com me'n surto...

L'actuació d'*El hombre de Pekín* a Vilaplana va tenir lloc a mitjan anys vuitanta —no en recordo la data exacta—, en un Casal absolutament ple i amb un públic del tot entregat a la festa tribal que s'hi vivia. A més, els músics anaven vestits de prehistòrics, un detall que potenciava encara més el caràcter animat del concert.

De fet, la clau de l'èxit del grup residia en la combinació de música pop-funk i espectacle, tot ambientat en un imaginari prehistòric. Moltes de les seves cançons feien referència a aquesta temàtica, com ara "*Usa sílex, afeita mejor*" o "*Amor de piedra*". No guardo un record precís del repertori que van interpretar a Vilaplana; tanmateix, és probable que oferissin temes de la seva primera etapa, ja que el grup s'havia creat feia poc —a principis dels vuitanta— en una Barcelona especialment fèrtil per a l'experimentació musical i les propostes alternatives.

Ara bé, més enllà dels meus records personals, el que aporta més detalls d'aquell concert és la conversa que he mantingut amb un dels seus músics, José Díaz de Quijano, gràcies a l'amic Lluís Maré. Díaz de Quijano, baixista del grup, m'explica que ell, juntament amb Pepe Sarto, Joan García "Panotxa" i Boris Porter, van ser els impulsors d'*El hombre de*

Pekín, i que molt probablement aquesta era la formació que va tocar a Vilaplana.

Posteriorment, s'hi incorporarien altres músics —Carlos Galiano, Fernando Sarto, Jordi "Dum" Julià o Xavier Motis, entre d'altres—, fet que va generar una amalgama sonora i humana en constant transformació.

Gràcies al seu testimoni, sabem que abans de passar per Vilaplana el grup havia actuat a la discoteca Hilarios de Salou. A més, Díaz de Quijano també va ser músic del grup *Azúcar en la sangre*.

La banda va deixar constància del seu treball amb el maxi single "*Usa sílex / Vidi va de caza*", enregistrat el 1985 i publicat l'any següent pel segell Gira-Vis. L'any 1987 van treure el seu únic àlbum, "*Pekín, New York, Barcelona*", amb un repertori que reflectia plenament l'esperit irreverent i experimental de la formació. Entre els temes més coneguts destaca el single "*No me pidas más / Algo anda mal*". A principis dels anys noranta, el grup es va dissoldre.

Si vau assistir al concert de Vilaplana i coneixeu més coses sobre *El hombre de Pekín*, animeu-vos a aportar els vostres comentaris per enriquir la història i fer feliç el Pitxi.

reusdigital.cat

■ ■ ■

INFORMÀTIC ALBERT

Tecnologia a casa teva

- ✓ **INSTAL·LACIÓ** de Windows i Programes
- ✓ **NETEJA** de Virus i Publicitat intrusiva
- 📁 **COPIES DE SEGURETAT** per a la teva tranquil·litat
- 🔧 **REPARACIÓ** de Portàtils i PC de sobretaula
- 🔑 **RECUPERACIÓ** d'Arxius i Contrasenyes oblidades

Servei ràpid, professional i amb garantia. Zona: Baix Camp.

662 557 289

informatic.bc@gmail.com

■ *Maria
Teresa
Llauradó
Anguera*

EN ÈPOCA DE CALÇOTS...

PASTÍS - FLAM DE CALÇOTS AMB CARMEL DE ROMESCO

Recepta original del Xef Sergi de Meià, jo només hi he fet petits canvis.

Ingredients:

– 25 calçots cuits i pelats, dels quals n'agafarem 300 g de la part més blanca. De la resta se'n poden fer bunyols.

- 4 ous grans
- 250 ml de nata per muntar
- Sal, pebre, i 10 brins de safrà
- Salsa romesco d'avellanes

Per decorar, podem fer servir, cansalades de diferents maneres, però sempre ben fregides amb oli d'oliva verge extra.

Preparació:

Posem la nata en un caçó, salpebrem, posem els brins de safrà i els calçots a bocins. Ho deixem coure uns 8-10' a foc baix i després ho triturarem. Ho deixem refredar fins que estigui a 35 graus i hi afegim els 4 ous. Ho passem tot pel braç elèctric i ja està llest per portar al forn.

Agafem un motlle de pastís (18 cm de diàmetre), hi posem paper de forn, aboquem la massa i fornem 20' a 170 graus, comprovant que quedi ben quallat, deixem que refredi. Cobrim la part superior amb el romesco d'avellana i els tips de cansalada. És millor que el servim tebi.

BUNYOLS DE CALÇOTS

Amb la resta de calçots, preparem una pestina amb:

- 1 ou
- 1 raig de cervesa
- 1 all i una mica de julivert picadet
- 1 polsim de llevat
- Unes 6-8 cullerades de farina

Ho barregem tot fins que ens quedi una massa prou consistent.

Preparem una paella petita amb abundant oli i quan sigui ben calent, amb una cullera de sopa, hi anem posant aquesta massa per fer els bunyols. Quan els traurem de la paella els passem a un paper de cuina per treure l'excés d'oli i ja tenim uns bunyols per picar.

I ja sabeu que per a qualsevol consulta o comentari llauradomariateresa@gmail.com o a instagram

@mussarafood-mtllaurado

MÉS PARAULES NOVES

El passat novembre l'**Institut d'Estudis Catalans** va introduir una sèrie de paraules noves al **Diccionari de la Llengua Catalana**. I avui hem volgut tornar a fer un encreuat utilitzant només paraules acabades d'estrenar al nostre diccionari.

A veure si les trobeu!

■ *F. Mariné Tost*

HORIZONTALS 1- Persona que va en contra del sistema polític i social vigent. **2-** Gota freda que de tant en tant afecta el Mediterrani, especialment al Mazón. **3-** Banyera d'hidromassatge amb rajos d'aigua a pressió. **4-** Sempre havia portat aigua però ara hi tenim penjades totes les nostres dades i les fotos. **5-** Abans només era un os del cap però ara també és una llanterna. **6-** Quan tornem a guanyar al Madrid per 5 a 0 ja podrem utilitzar amb propietat aquesta paraula. **8-** Aquest verb que només l'utilitzàvem per a inflar la pilota o la roda de la bicicleta a partir d'ara també té un significat molt més eròtic / Plat típic del Pròxim Orient consistent en

una bola de pasta de cigrons especiada i fregida. **9-** Paella de ferro que utilitzen els xinesos per a saltar i fregir aliments. **10-** Aquesta és difícil: ajornar la realització d'una tasca ineludible. **12-** Barreja de cereals i fruita seca que es menja amb llet o iogurt per esmorzar / Sona a castellanisme però el DIEC ja ens dona permís per anomenar així al pal de fregar el terra. **13-** El que fem tots a tothora: xerrar sense parar a través de la xarxa. **15-** Plat japonès a base d'arròs i peix cru / Mètode que una persona segueix per a millorar el seu benestar emocional o algun aspecte de la seva personalitat (generalment amb un llibre).

VERTICALS 1- Beguda menorquina que és una barreja de ginebra i llimonada (i amb la que et pots fer fregues al genoll) **2-** Exercicis gimnàstics a la piscina seguint la música. **8-** Disciplina xinesa consistent a fer moviments suaus amb l'objectiu d'aconseguir un equilibri físic i mental. **11-** Formatge fresc italià fet amb llet de búfala o de vaca. **12-** Plat elaborat amb trossos de carn o de vísceres fregits. **15-** Pel·lícula d'intriga i suspens, generalment policíaca o de terror. **18-** No porta caputxa, només és un cafè amb llet amb escuma / Còmic d'origen japonès. **20-** Barreja de cervesa i llimonada o gasosa (i no porta ou).

COSELVA®

— 1900 —

Antara®

qualitat i proximitat

**LA SELVA DEL CAMP - CASTELLVELL DEL CAMP
VILAPLANA**

Els moixons del terme

PUPUT

Puput (Upupa epops)

www.coselva.com

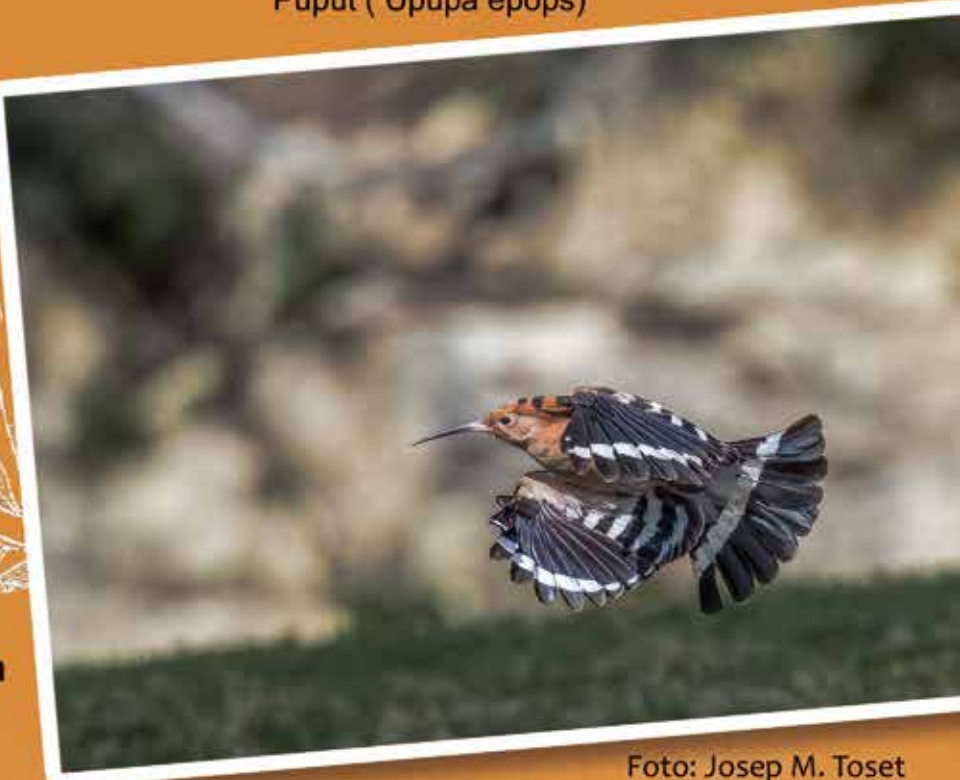

Foto: Josep M. Tuset

Amb el suport de la
Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

Amb el suport de:

Diputació Tarragona

**AJUNTAMENT
DE VILAPLANA**